

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Entered as Second-Class matter July 13th 1893. at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Meti XXVI

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, RUGSĖJIS (SEPTEMBER) 6d., 1918 M.

No 86

Hunus verčia atgal ant viso fronto.

Bapaume, Feronne ir Lens puolė. ---Tikiminkai
ima daug belaisvių. --- Sena Hindenburgo
linija perkirsia.

Leninas pavojingai merginos pašautas.

Bolševikai grąšina tankinčiais žudyti.

Lietuva ir vel turi karalių!.

LENS PUOLĖ.

Londonas, rugsėjo 4. --- Lens, didelis centras angliakasyklų, siaurinėje Francuzijoje, tapo užimtas anglų kariūnėmis. Vokiečiai, besitraukdami iš šio miesto ir jo apylinkių, aptarė kitos karinės medžiagos, nustojo dar daugiau negu 10,000 belaisvių.

PERKIRTO HINDENBURGO LINIJA.

Londonas, rugsėjo 4 d. --- Ant fronto tarp Arras ir Peronne anglai pastarosiomis dienomis padarė didelę pirmynę. Šiaurinėje dalyje šio fronto jie ne tik pasiekė senos patalios vadinamos Hindenburgo linijos, kurią vokiečiai drąsiai laikė peritais metais, bet perkirto ją ir užėmė didelius plotus su visa eile miestelių. Anglai smarkiai varosi linkiui dviejų labai svarbių miestų --- Cambrai ir Douai. Francuzai pietinėje dalyje dabartinių mūsų fronto nesiliaujančiais mušiais žengia pirmyn ir generolo Mangin armija vėl užėmė labai svarbių strateginių pozicijų ir keletą tukstančių belaisvių.

VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI MILŽINIŠKI.

Londonas, rugsėjo 3 d. --- Nuo pradžios gen. Foch'o ofensyvų, kurie prasidėjo ties upe Marne, iki šiolie taktininkai paėmė iš viso suvirsum 135,000 vokiečių nelaisvėn ir užgriebė toli per 2,000 kanuolių.

LENINAS PAŠAUTAS.

Amsterdamas, rugsėjo 2 d. --- Pereitą penktą dieną, Leninas, bolševikų premjeras, buvo pašautas dviem kulkomis laike prakalbų darbininkų susirinkime. Dvi moteris, inteligentiškos išvaizdos, užkalbino jį, ir viena jų paleido du šūvius į Leniną. Moteris, sakoma, priklauso prie social-revoliucionierių partijos. Nedėliojo atėjo gandai, kad Leninas nuo žaizdų miręs. Šiandien vienok telegramas, atėjusis iš oficialės rusų telegrafijos agentūros, praneša, kad ligos krizis perėjo į Lenino gyvastis nesantį pavojų. Telegramas iš Maskvos voki-

kam laikraščiu Vossische Zeitung praneša, kad bolševikų valdžia, sąsiję su Lenino šlovimu, suareštavo ir nuteisė 5,000 social-revoliucionierių ir paskelbė, kad natarimas bus išpildytas, jeigu social-revoliucionieriai ves ir toliau "intrigas" prieš bolševikų sovietų valdžią.

Kituose telegramuose tam pačiam laikraščiui pranešama, kad visos gatvės į Kremliną Maskvoje yra apstatytos bolševikiška kariūnėmis. Gyventojai bijosi iš namų išeiti. Maskva išrodo kaip apieplisitas miestas.

BOLŠEVIKAI PANAIKINA VISAS SKOLAS IR PRIVATISKĄ NUOSAVYBĘ.

Amsterdamas, rugpjūčio 29 d. --- Centralinis pildomasis bolševikiškas sovietų komitetas, kaip praneša Pravda, išleido dekretą, kuriu panaikinama privatiška nuosavybė visuose miestuose, tuose miestuose daugiau negu 10,000 gyventojų. Šiek-tiek privatiškos nuosavybės leidžiama laikyti, bet ne daugiau negu tai nutars vietiniai sovietai.

Skolos didesnės kaip \$5,000 yra panaikinamos, o savininkų namai yra atimami ir perduodami esantiems tuose namuose randa-

mus bevieliniams telegramams praneša, kad Trockis užgana teisingumą menamo Amerikoniško gando, kad bolševikai mano apginkluoti vokiečius belaisvius ir pasiūsti juos prieš Čecho-slovakus. Trockis aiškina, kad bolševikų armijoj yra tik tie buvusie vokiečiai belaisviai, kurie "pastojo Rusijos piliečiais."

Šitas Trockio paaiškinimas yra priešpajūnimas, kad Vokiški belaisviai tapo apginkluoti ir įtraukti bolševikų armijon kovai prieš Čecho-slovakus, nes sulys bolševikiško režimo bile kas gali ant vietos pasidaryti "Rusijos piliečiais" --- viskas, kas reikia padaryti, tai tik pasakyti, kad jis to piliečių nori būti.

BOLŠEVIKAI UŽMOKĖSIA VOKIETIJAI ARTI PUSANTRO MILIJARDO.

Kopenhagenas, rugpjūčio 30 d. --- Bolševikų valdžia padarė naują sutartį su Vokietija. Šita sutartis "papildo" pirmesnę Lietuvių Brastos sutartį.

Bolševikai Rusijos vardu suteiko užmokėti Vokietijai \$1,428,000,000 kaip atlyginimą už nuostolius, kokius vokiečiai turėjo iš prieštasties konfiskacijų, kokias bolševikai padarė. Iš tos sumos Ukraina ir Finlandija užmokės 250 milijonų doliarų. Apart to vokiečiams duodama koncesija kero-sino laukuose aplink Baku ant Kaukazo.

Pusiau-oficialis Vokietijos valdžios organas Nord Deutsche Zeitung praneša, kad šioj naujoj sutartyj vėtikrinama nepriegulmė Baltiko provincijoms. Apart to, Rusija suliko pripažinti nepriegulmę naujos viešpatijos ant Kaukazo --- Georgijos.

URACHAS LIETUVOS KARALIUM.

Londonas, rugsėjo 2 d. --- Exchange Telegraph agentūra praneša iš Kopenhago, kad nuspręsta, jog kunigaikštis William Urach busis Lietuvos karaliu ir kad Vilnius busis sostine.

[Apie William Urach mes jau seniau buvome padavę žinių. Jis yra Wuertembergo neviešpataujančių kunigaikštis, šeimos galva. Gimęs 1864 metais, nasyr ir turi 8 vaikus. Jo brolis Karolis yra vokiškų ulanų pulkininkas. Gyveno jis Stuttgarte. Jis yra katalikas.

Telegramas nepaaiškina, kas "nusprendė" padaryti jį Lietuvos karaliu. Neseniai Lietuvos Taryba grąsino Vokietijai, kad jeigu ji mėgintų paskirti Lietuvai karalių prieš Lietuvos žmonių norus, tai Lietuvoj gali kilti revoliucija.]

VOKIETIJOS KANCLERIS "KVITINĖS."

Haaga, Hollandijoje, rugsėjo 2 dieną. Čia atėjo gandas, kad Vokietijos kancleris von Hertling reizinavo, o jo vieton paskirta Dr. Solf. Dabar tikimasi, kad Vokietija su savo nauju kancleriu pradės varyti agitaciją už taikos padarymą --- žinoma, "vokiškos taikos."

Dr. Wilhelm Solf yra pasižinęs, kaip valdininkas Vokietijoje užrubežio reikalų ministerijoj ir kaip žinovas orientalių (aziatiškų) kalbų. Jis gimė Berline 1862 metais. Berlyne ir Kiel universitetuose jis studijavo Sanskrito kalbą ir jos ryšius su kitomis kalbomis. Vėliaus jis studijavo Hindų, Urang ir Persų kalbas. Jienos universitete jis mokinosi teitų ir pabaigė advokaturą. Jis turi filosofijos daktaro laipsnį. Jis užimdinėjo įvairias vietas, ir vėlesniais laikais buvo Vokietijos kolonijų ministeriu.

TALKININKAI SUMUŠĖ BOLŠEVIKUS SIBERIJOJ.

Vladivostokas, rugpjūčio 26 d. --- Pusėtinai skaitlius bolševikiškos kariūnės užtakavo talkininkus Siberijoj išilgai Ussuri upės, į šiaurius nuo Vladivostoko. Mušė dalyvavo pulkai iš visų talkininkų, išskyrus Amerikonus. Bolševikų žuvo apie 300. Sumažėjusi dalis mušio prisiėjo išlikti japonams. Jie užgriebė darbuotus traukinius ir keletą kanuolių. Bolševikai tapo sumušti ir japonų oficialis pranešimas skelbia, kad talkininkai eina pirmyn.

Sukilimai kaimečių Ukrainoj, prieš vokiečius, sakoma vis platinasi. Ant Kaukazo turkai daugiaus neatkavo miesto Baku. Ten atvyko anglų kariūnė iš Indijos ir Mesopotamijos. Gyventojai, sakoma, gerai anglius priėmė.

AMERIKA PRIPAZIŖTA ČECHO-SLOVAKUS.

Washington, D. C., rugsėjo 3 d. --- Amerika, sekdamą pavyzdį Anglijos ir Francuzijos, oficiališką būdu pripažino Čecho-slovakus kaip atskirą viešpatiją, kariaujančią prieš Vokietiją ir Austro-Vengriją. Tuomi, žinoma, tapo pripažinta ir Čecho-slovakijos nepriegulmė.

Čecho-slovakų tautinė taryba Washingtone su Dr. Masaryk priešakyj tapo pripažinta, kaip oficialis kunas, atstovaujantis Čecho-slovakų tautos reikalus.

Apie tai tapo išleistas oficialis pranešimas, kurį Suvienny-

Valstijų vardu padarė Valstybės sekretorius Lansing.

HUNAI TRAUKIASI ATGAL.

Londonas, rugpjūčio 29 d. --- Feld-maršalas Haig, angliškos kariūnės vadas ant Vakarų fronto, praneša, kad talkininkai privertė vokiečius trauktis atgal išilgai visą frontą nuo Bapaume į pietus. Vokiečiai palieka daug belaisvių ir kariškos medžiagos. Anglai pasiekė upės Somme, į pietus nuo Peronne.

Oficiališkai pranešama, kad anglai užėmė svarbų miestą Bapaume.

Registruokitės Rugsėjo 12-tą Dieną

Washington, D. C., rugsėjo 3 dieną. --- Pracitą šeštadienį, rugpjūčio 31 d. kongresas apsidir-
bo su 18-45 metų amžiaus vyrų drašto įstatymu ir tuojaus įdė-
vė prezidentui patvirtinti. Po-
je bus pašaukti tik išsekus vy-
resniųjų vyrų skaitliui. Naujam
įstatyme apie 18 metų vaikus
nieko ypatingo nepažymėta, ne-
duota jiems jokių specialių pri-
vilėgių. Karės departamentas
tik nuo savęs jaunuoliams duoda
palengvinimus.

Registruvimuisi prezidentas
nuskyrė rugsėjo 12 dieną, ket-
vergą.

Naujas drašto įstatymas reiskia
Visose Suv. Valstijose turės
užsiregistruoti apie 13 milijonų
vyrų.

Iš jų 2,300,000 bus pašaukti
tarnybon. Iš šio skaitliaus du-
trečdaliai vyrų bus 18-21 metų
amžiaus.

Kiekvienas tinkamas kareivian-
tis vyras bus pasiūstas Francu-
zijos pirm birželio 30 d. 1919.
Gen. March tvirtina, kad ligi to
laiko Suv. Valstijos Francuzijoj
būrus suvirš 4 milijonus vyrų.

18 metų registrai bus pa-
šaukti paskiausiai atskirais bu-
riais.

Nuo tarnybos bus paliuosuoti
nesveikieji, svetimšaliai, turintie-
ji šeimynas ir reikalingi indu-
strijai darbininkai.

Vienoj Illinois valstijoj turės
užsiregistruoti apie 850,840 vyrų.
Chicagoje užsiregistruos apie
455,712 vyrų. Iš jų, manoma,
88,725 bus pašaukti tarnybon.

Prezidentui paskelbus prokle-
maciją, provost maršalo ofisas
paleido darban visą mašinierių,
kad atlikti antrąjį didelį tautoje
registruojimą.

Vyrų registracija įvyks po se-
novei lokaliuose drašto board-
uose. Federaliai, valstijų, pa-
vietų, miestų ir miestelių virši-
ninkai pakeisti drašto boardams
duoti visokią reikiamą pagalbą
registracijos dienoj.

Visi užsiregistruojantieji vyrai
kuoveikias bus suklasifikuoti ir
numerij traukimas įvyks kapi-
tolijuje.

Registruoties privalo visi tu-
metų amžiaus, kaip piliečiai, taip
nepiliečiai, išėmus svetimų šalių
diplomatinis ir konsularius at-
stovus.

Sergantieji vyrai gali užsire-
gistruoti per kitus. Arba gali
gauti iš savo lokalo boardo
blankų, tas išpildyti ir pasiūsti
boardui per pačią, taip kad
boardas turėtų registruojimosi
blanką gauti ne vėliaus rugsėjo
12 d. Kas neturi pastovių namų,
tasai gali registruotis ten,
kur rugsėjo 12 d. bus. Iškelia-
vusiųjų į užsienius po sugrįžimo
turi užsiregistruoti į penkias die-
nas.

Aštuoniolikos metų vaikai-
pasak karės departamento, gali
pastoti į augštesnes mokyklas,
jeigu jie yra užbaigę tam tin-
kamą prirengiamąjį mokslą, kaip,

POLICIJOS PAREIGOS REGISTRACIJOS DIENOJ.

Karės Departamentas autori-
zuoja skelbti sekamą pranešimą iš
Provost Marshal General Ofiso:

Vietinės policijos viršininkai vi-
sose šalies dalyse sandarbininkaus
valdžiai vykdyti tvarką Registraci-
jos Dienoj. Nurodymai, Presiden-
to nustatyti ir visiems drašto val-
dininkams po visas valstijas iš-
siuntinti, talpina sekančius pade-
dijimus:

"Registracijos dienoj federaliai
maršalkos, deleguotieji maršalkos
ir tyrinėjimo agentai, visi policis-
tai (valstijos, apskrįčio, miesto)
visokio laipsnio ir klesos, turi buti
pasirengę padėti, jei bus reikalus,
palaikyti tvarką registracijos vie-
tose ir žiūrėti, kad registracija
butų pilnai atlikta.

"Visi maršalkos, deleguotieji
maršalkos, tyrinėjimo agentai ir
policistai turi peržiūrėti registraci-
jos surašus ir neatidėliojant ra-
portuoti į "local board" vardu
kiekvieno žemes, kurį jie žinotų
neuzsiregistruos, o užsiregistruo-
ti turėjusių. "Local Board" parei-
ga yra raportuoti tikram Suvienny-
tų Valstijų distrikto prokurorui
visus atsitikimus su asmenimis, ku-
rie nesiregistruavo kaip to įstaty-
mai reikalauja.

"Policistai gali reikalauti nuo
kiekvieno asmens, registracijai
deramo, idant parodytų savo re-
gistracijos kortelę.

"Kiekviename atsitikime, kuria-
me teisėtai skirtas viršininkas ar
agentas atsisako, ar neįpildo kas
įsakyta, --- gubernatorius, "Ad-
jutant General" ar "Local Board"
narys antsyk skiria kita viršininką
ar agentą tai pareigai, ir į tokį
atsiakymo ar nepildymo faktą,
lygiai kaip apie su tuo surištas
apostavas, turi atkreipti domą
tam tikro Suviennytų Valstijų dist-
rikto prokuroro, idant tokį virši-
ninką ar agentą nubausti, sulys
akto, užgirtio gegužio 18 d., 1917
m., skyriaus 6."

KĄ JUS TURITE ŽINOTI REGISTRACIJOS DIENOJ.

Karės Departamentas autorizuo-
ja apskelbti sekantį pranešimą:
Rugpjūčio 29 d. Provost Mar-
shal Crowder išleido pranešimą,
kuris atkreipia atydą į tai, kad
reik butinai patikrinti metus vi-
siems vyrams, drašto amžiaus,
prieš Registracijos Dieną. Jis pra-
nešė sekančiai:

(Tąsa ant 2-ro pusl.)

Dienraščio Reikaluose.

Vyrai! Tris sykius "Valio!"

Banke jau guli \$20,000.00.

"Darbo Diena" buvo tikra darba
diena su Dienraščio šturmu.

Pradėta prisirengimai prie Dienraščio leidimo

Tuzai ir visi kiti: "Get busy!"

TVIRTOVĖ PAIMTA.

Na, vyrai ir vyručiai---taipgi ir
darbščios mergelės---visi vienu
sykiu sušukit tris sykius: "Valio!"
"Valio!" "Valio!"

Dienraščio tvirtovę paskutinę
paskirtą dieną, po ilgo apgulimo,
griuvo. Nuo trijų mėnesių štur-
muojanti ją narsūs tautiečių pul-
kai pereitą utarninką sutruškino
paskutinę poziciją ir užkiso
Dienraščio vėliavą ant tos tvir-
tovės, kurios nekurie mūsų drau-
gai ir daugelis mūsų priešų sa-
kė, kad nepaisim.

Paėmė! Dvidešimtis tukstan-
čių doliarų jau guli Universal
State Banke Chicagoje ir laukia,
kol nebus užbaigti paskutiniai
formališkumai ir paskutiniai pri-
sirengimai prie dienraščio.

Vyrel! tu mano, bet ir buvo
darbo-darbelio! Rugsėjo 1 d. iš-
puolė nedėldienų, o panedėlyj
vėl buvo legališka šventė "Labor
Day." Todėl paskutinę dieną
sudeijimui bankan Dienraščio
fondo pinigų legališka išpuolė
utarninke.

Tas davė progą šturmuojan-
tiems batalijonams pasidaruoti
dar dvi extra dienas---nedėlioj ir
panedėlyj.

Taigi panedėlyj buvo "Darbo
Diena"---ir jeigu jums, skaity-
tojai, ji buvo pasilios diena---
tai Dienraščio "tuzams," komi-
tetams ir jo štabui buvo, vieton
pasilios, tikra darbo diena.
Seni "tuzai" šaudė šėrus kai pa-
šėlę, ir daug naujų "tuzų" tą
dieną pasidarė, o "Lietuvos" ofi-
sas beveik visą dieną buvo už-
grįstas žmonių su raportais.

Stabas tuo tarpu, užsiraityjęs
rankoves, traukė surašan vi-
naujus ir naujus rekrutus Dien-
raščio armijon, kad antrytojaus,
utarninke, padarius galutinį štur-
mą.

Chicagiečiai dirbo išsijuose.
Dideli pulkai taipgi ėjo pagelbon
ir iš kitų kolonijų iš visų Ame-
rikos kraštų.

Utarinke, kuomet suskaiyta
viskas, pasirodė, kad Dienraščio
armija jau susideda iš 900 suvir-
šum šėrininkų, bet iki \$20,000
dar truko. Užsiraitysių buvo
daug---bet ne visi išėsesio savo
žodį ant laiko. Ne visi galėjo.

Vienam liga pasitaikė namie, ki-
tam kita "nelaimė," trečias pra-
šėsi, kad jam dieną-kitą palauk-
tų. Tokių už porą tukstančių
doliarių prisirinko. Bet visi pi-
nigai turi buti Banke utarninke.

Well, kas daryti? "Kiek yra
banke pinigų ir kiek truksta?"
---klausia vienas vyras.

"Turime tiek-ir-tiek, truksta
dar tiek-ir-tiek"---atsako jam.

---All-right, go ahead
iki rytdienos! Aš paimu už visą,
kas truks iki \$20,000, nes dien-
raštis, vyrai, turi buti. Bet štai
yra trys išlygos: viena---kad jūs
visi "tuzai" ir visi kiti dienraš-
čio draugai pagelbėsit man ši-
tuos šėrus atparduoti, nes aš ir
taip jau turiu gana dienraščio
šėrų, tai man butų perdaug; an-

tra išlyga yra, kad stengtutės da-
varyti dienraščio armiją iki cieto
užstancio, o trečia išlyga, kad
aš nenoriu, kad mane garsintut
---ar sutinkate?

---Siur!---sušuko visi.---Dabar
tik įsimažinom ir organizavimo
darbą išmokom---dabar "yzi" tau
naštą palengvinsim ir tavo extra
paimtus šėrus vėliaus išparduo-
sim. Visi "tuzai" pagelbės...

Tokių būdu visas kapitalas ta-
po sudėtas bankan dienraščio
fondan ant laiko.

Dabar tik pasilieka tam vyru
jo naštą palengvinti ir jo extra
paimtus šėrus atparduoti kitiems.
Vyras pagelbejo dienraščiu, tai
ir mes pagelbėkim dabar jam:
po vieną-po-kitą, po penkis-po-
dešimtis šėrų dar išparduokim ir
bus tadą visai atliktas kriukis ir
duotą savo žodį išėsesim.

Kas Žadėjote---Pasiskubinkit.

Visi tie, kurie žadėjote šėrų
imti ir visi tie, kurie jau užsi-
mokėjote dalį, bukite malonus
pasiskubinti prisiųsti pinigų ko-
greičiausiai. Visi "tuzai" ir visi
kiti šėrininkai ir draugai, kurie
savo darbu rėmėte dienraštį iki
šiolie, nesustokit ir pasidarbuo-
kite dar ir toliau, iki pat galui.

Prisirengimo Darbas.

Pereitą utarninką vakare, Mil-
dos svetainėje, buvo sušauktas
šėrininkų susirinkimas. Šiame
susirinkime, apart kitų dalykų,
išrinkta nuo naujų dienraščio šė-
rininkų "apkaivimo" komisija
iš trijų ypatų. Ji, sykiu su ly-
gia komisija iš senų "Lietuvos"
bendrovės šėrininkų, pasiims eks-
pertą ir išnaujo padarys surašą
(inventory) viso turto dabarti-
nės "Lietuvos" spaustuvės ir ap-
kainuos ją išnaujo.

Iš sudėtų dienraščiu pinigų
nei vienas centas nebus sunau-
dotas senos "Lietuvos" bendro-
vės atpirkimui. Senieji savini-
kai prisidėjo su visu savo turtu
prie dienraščio ir turės už jį tiek
šėrų, ant kiek viršminėta komi-
sija su ekspertu apkainuos jų
turto vertę.

Dienraščių naujų šėrininkų ko-
misijon viršminėtame susirinki-
me išrinkta pp.: A. Zemaitis
(spaustuvninkas), M. Dudas
(buvęs spaustuvninkas) ir advo-
katas J. A. Ambrosius.

Organizavimas Personal.

Tuo tarpu dar negalima nu-
statyti tikros dienos, kada išeis
pirmas dienraščio numeris. Tuo
tarpu pradėta organizuoti dien-
raščiui reikalingą personalą---re-
dakcijos ir administracijos štabus,
nes prie dienraščio reikės dau-
giau darbininkų, negu prie sa-
vaitinio. Pradėta ir visi kiti rei-
kalingi prisirengimai, kurie gali
užimti tulą laiką. Tikimasi, kad
apie šio mėnesio pabaigą galima
bus užbaigti prisirengimus. Kaip
tik tas bus užbaigta, tai pasi-
rėdys ir dienraštis.

"TUZU" ATYDAI.

Visi gražiai pasidarbavo šio dienraščio organizavime, bet daugiausiai darbo padėjo tie, kurie ne tik patys šėrų emė, bet ir nuo kitų surinko. Jiems priklauso ypatinga Dienraščio padėka.

"Tuzu" vadinasi tas, kas arba pats paėmė, arba nuo kitų surinko nemažias kaip dešimt dienraščio šėrų.

Meldžiame juos visus prisijusti mums savo fotografijas. Jos tilps dienraštyje. Apart to mes manome padaryti iš jų didelį rinkinį paveikslų visų "tuzu" ir dėlei atminties mūsų narsios dienraščio armijos organizatorių pasiliksime tą paveikslą dienraščio ofise. Apart to, yra sumanymas, kad padaryti to didžiojo visų tuzu paveikslą kopijas ir pasiųsti po vieną paveikslą kopiją kiekvienam "tuzui".

Visi tie, kurie turi pardavę ar paėmę arti 10 šėrų, tegul pasiųstų davę ir 10 šėrų. Tuo met jie taps "tuzais". Butų geistina turėti gražų jų būrį—juo daugiau, juo bus gražiau. Jau yra tokių "tuzu" apie keletas dešėtų.

Todėl apsisukit, vyrai!

Negalimas Buvo Dalykas.

Jeigu šią savaitę butume garsinę visą surašą ir visas istorijas visų įplaukusių dienraščio šėrų, tai būtų kuone pusę laikraščio užėmę.

Mūsų "strategas" (vadinasi tas, kuris šito skyriaus visas pozicijas sutvarko ir spaudon prirėgia), pamatęs didžiausią krūvą laišku, knygelių, pristatytų surašų, veljimų ir kitos "kariškos dienraščio medžiagos." "Vajazau!"—tarė, ir, iškęs rankas augštin, sušuko:

—Kamerad! Pasiduodu! Per visą vasarą, broliuziai, kovojau, bet su šita krūva dabar neapsidirsiu... Susimilkai, jau aš geriausias nelaisvės pasiduosis.

Todėl visos istorijos ir visi surašai pasilieka tolimesniam laikui ir bus sunaudoti ateityje.

APIE REGISTRACIJĄ

(Tąs nuo 1-mo pusl.)

"Asmenys, kurie abejoja, ar jie įeina į naujo drafto rybas nuo 18 iki 45 metų, turėtų dėti visas galimas pastangas prašinti abejoję dar prieš Registracijos Dieną. Apsileidimas tai padaryti nepateisins nei vieno vyro, jeigu jis neapsieiks registracijai ir jeigu įeina į metus, Kongreso nustatytus. Visa vietinė, valstijos ir federali policija, tyrinėjimo agentai ir apskričių prokurorai pagalbės "Local Board'as" surasti asmenis, kurie neužsiregistruos. Tokie asmenys, sulęgę teisų, bus kalti prasižengime ir gali būti nuteisti vieniems metams kalėjimui.

"Abėjantieji netik ką turi žinoti gimimo metrikų kokių tik surasit: galėtų, bet turi pasiteisauti pas gimines ir kitus asmenis, kurie juos per ilgą laiką pažinojo; turėtų prieiti prie bažnyčios ir šeimynų rekordų, ir ištirti visus kitus dokumentus, kaip apsidėmimo liudijimus ir tolygius. Miesto ir apskričių valdininkai, kunigai ir kiti, kurie galėtų informacijos suteikti, galėtų būti pagelba šiame reikale."

REGISTRACIJOS KLAUSIMAI.

Registracija visų vyrų tarp 18 ir 45 metų amžiaus yra paskirta ir atsisbus 12 d. rugsėjo. Registruoti privalo visi vyrai nuo 18-osi iki 21-ųjų metų, t. y. kuriems užsibaigė 18 metų, ir kuriems dar nėra sukakę pilnai 21 metų; taipgi vyrai nuo 32 metų iki 45 metų amžiaus.

Ant registravimosi kortų yra 20 klausimų. Į kiekvieną reikiteisingai ir gerai atsakyti. Lietuvių žiniai žemiaus paduodame lietuvių kalboje visus tuos klausimus su paaiškinimais, kaip į juos reik atsakyti.

Klausimas 1—Vardas? (Reikia paduoti pilnas vardas ir pavardę; pavyzdžiui: Juozas Žemutis. Jeigu, apart pirmo vardo paprastai vartojate dar ir antrą raidę—tai reik paduoti ir antrą vardą pilną, sakysim ne Juozas A. Žemutis, bet Juozas Antanas Žemutis).

Kl. 2—Nuolatinis namų adresas? (Reikia, kur dabar nuolat gyvena, o ne kur dirbi, arba kur gimęs; pav. 3332 Auburn Ave., Chicago, Ill.)

Kl. 3—Kiek turi metų? (tai yra, kiek metų suėjo, o ne kelintus eini; pav., 38).

Kl. 4—Gimimo diena, mėnesis ir metai? (pav., liepos 20 diena, 1880).

Kl. 5—Baltas? (tai yra, prie kurios žmonių rasės priklausai. Lietuviai priklauso baltajai rasei, todėl į šį klausimą ir atsakys "yes").

Kl. 6—Negras?

Kl. 7—Rytietis?

Kl. 8—Indijonas pilietis?

Kl. 9—Indijonas nepilietis?

[Klausimai numeriuose 6, 7, 8 ir 9 lietuvius neapina ir jų atsakinėti nėra reikalo].

Kl. 10—Ar čia gimęs Suvienytų Valstijų pilietis? (Jei kas ir svetur gimęs, bet jeigu jo tėvai buvo Suv. Valstijų piliečiai, kada jis gimė, tai jis vistic skaitosi Suv. Valstijų piliečiu).

Kl. 11—Naturalizuotas Suvienytų Valstijų pilietis? (Naturalizuotais piliečiais vadinasi tie, kurie atvykę į šią šalį, įsigijo "pilnas amerikoniškas popieras". Kurie tik "pirmasias popieras" turi išsiėmę, jie skaitosi tik deklarantais, o ne piliečiais).

Kl. 12—Ar esi Suvienytų Valstijų pilietis, nes tėvas tapo naturalizuotas pilietis, registrantu esant nepilnamečiui? (Naturalizuotų tėvų vaikai, turėjusieji mažiau kaip 21 metus amžiaus tuo laiku, kada jų tėvai naturalizavosi, jeigu jie gyvena Suvienytose Valstijose lig pasiekiant pilnų metų, skaitosi šios šalies piliečiais. Vadinasi, jeigu atvykai šion šalin su tėvais, dar neturėdamas pilnų 21 metų ir tavo tėvai išsiėmė pilnas amerikoniškas popieras, kuomet dar neturėjai pilnų 21 metų ir po to pats gyvenai Suv. Valstijose iki tau suėjo 21 metai, tai skaitaisi Amerikos piliečiu).

Kl. 13—Ar atveis deklarant? (Deklarantu vadinasi asmuo, kurs atvykęs į šią šalį, naturalizacijos teisme padarė deklaraciją, jog jis nori but šios šalies pilietis, arba, kaip paprastai sakoma, tas, kuris "išsiėmė pirmas amerikoniškas popieras," bet dar neturi "antrų amerikoniškų popierių").

Kl. 14—Ar atveis nedeklarant? (tai yra, ar neturi nei pirmų popierių išsiėmęs?).

Kl. 15—Jeigu neesi Suvienytų Valstijų pilietis, tai kurios šalies esi pilietis arba pavaldinys? (Į šią klausimą atsako tik deklarantai ir neturintieji nei pirmųjų amerikoniškų popierių. Jie turi pasakyti vardą viešpatystės, kurios pavaldiniais jie skaitosi, ar skaitėsi. Lietuviai iš Rusijos skaitosi Rusijos pavaldiniais, vienok jie turi tiesą ir privalo užsirašyti taip: "Lithuanian, claimed as subject of Russia" (Lietuviai, skaitomas Rusijos pavaldiniais). Prūsų lietuviai į šią klausimą privalo atsakyti taip: "Lithuanian, claimed as subject of Germany." Svarbu, kad būtų atsakyta taip, o ne kitaip.

Kl. 16—Dabartinis užsirašymas? (Vadinasi, kas dabar dirbi, arba kokią amatą užsiėmė).

Kl. 17—Samdytojo vardas? (tai yra, vardas ir pavardė to žmogaus, ar kompanijos, ar firmos, kuriems dirbi. Jei patsai savo biznį turi, taip ir reikia pasisakyti).

Kl. 18—Darbo arba biznio vieta? (t. y. adresas tos įstaigos, kur dirbi).

Kl. 19—Vardas ir pavardė artimiausio giminės? (Jei vedęs—tai vardas-pavardė pačios; jei nevedęs, arba našlys—tėvo, ar motinos, ar brolio, ar sesers, ar šiaip artimo giminės, arba artimiausio draugo).

Kl. 20—Ar artimiausio giminės adresas? (t. y. namų numeris, gatvės vardas, miestas, pavietas ir valstija).

Kada registratorius visa surašo ant kortos, registrantas pasirašo ant jos, apačioje. Užsiregistruojantis bus išduotas mėlynos kortos-paliudijimai, kuriuos visados reikia su savimi nešiotis.

PO MUŠIO.

Paveikslas parodo gatvę mieste Baku, ant Kaukazo, tuojaus po mušio gatvėse. Dabar ji laiko užėmusi anglų kariūnė.

IS AMERIKOS.

REKALAUŠ DARBO ĮSTATYMŲ PILDYMO.

Washington, D. C. Kariškoji Darbų Taryba priėmė kontraktus, kuriuos vartos valdžia įvairiose savo kontraktuose su privatiškomis firmomis. Kontraktuose yra padaryta išlyga, kuri reikalauja nuo tokių firmų, idant būtų Chicago kalėjime dar savaitę laiko, o po to jie visi bus patinti į federalį kalėjimą Ft. Leavenworth, Kansas.

Du iš apskų gavo tik po 10 dienų pasėdėti pavieto "džėloj." o dviejų likusių dekretais tapo atilėtas tolimesniam laikui. Viems nuteistiems leista prabūti Chicago kalėjime dar savaitę laiko, o po to jie visi bus patinti į federalį kalėjimą Ft. Leavenworth, Kansas.

Taryba paskyrė Dr. A. C. Summers, agrikultūros, komercijos ir industrijos komisijonierį, idant prižiūrėtų, kad šitas Tarybos nutarimas būtų pildomas.

DEVYNI SUNAI KARIUMENĖJ.

Washington, D. C. Oklahomos valstijos atstovas Tautos atstovų bute pranešė ir "Congressional Record" padavė vieną šeimyną iš Oklahoma valstijos, kurios devyni sunai pastojo Amerikos kariškon tarnyston.

Tai yra retas patriotizmo pavyzdys.

UŽGRIUVO KASYKLOJE.

Tacoma, Wash. Netoli Tacoma yra miestelis Burnett, o jame anglų kasykla vardu Pacific Coast Coal Company. Prieitą savaitę kasykloj pasitaikė eksplozija, kuomet kasykloje buvo kapti manoma, 30 žmonių. Tik keturi iš jų ištraukta laukan gyvais, ir iš jų vienas vėliaus mirė. Likusie, kaip manoma, tapo ant vietos kasykloje užmušti.

AMERIKA "SAUSA IKI KAULO" ATEINANČIAIS METAIS.

Washington, D. C. Senatas užgryė naują įstatymo samanyką, sulęg kurio nuo liepos 1 d. 1919 metų visose Suvienytose Valstijose bus visai panaikinti visi svaiginanti gėrimai. Naujas įstatymo samanymas uždraudži, nuo birželio 30 d. 1919 metų pardavinėjimą visų alkoholiškų gėrimų, o nuo gegužės 1 d. 1919 m. jų išdirbinėjimą. Šitas įstatymas veiks net iki tam laikui, kol Amerikos armija bus demobilizuota (paleista) po karės. Tuom laiku prohibicijonistai tikisi, kad tris-ketvirtos dalis visų valstijų užgirs jį ir iš todėl galės liktis įstatymu ant visados.

Apart to naujasai įstatymas duoda teisę Prezidentui padaryti "sansu" tuojaus bile distrikto aplink mainas ir amunicijos dirbtuves, kur sulęg Prezidento nuomonės yra tas, reikalauja.

IWW. NUTEISTI KALĖJIMAN.

Chicago, Ill. Devyniosdešimts tris Aidoblistų vadai, kuriuos "jury" pripažino kaltais, tapo teisingai Landis nuteisti kalėjimui už suokalbį priešintis ir trukdyti Amerikos karės vedimą. Laiskas, ant kurio jie tapo nuteisti kalėjimui yra įvairūs. Nekurie gavo tik po vieną metų kalėjimo, kiti gavo po 20 metų kalėjimo ir pinigine bausme apart to. William D. Haywood, "nevainikuotas Aidoblistų karalius" ir keturiolika jo svarbiausių pagal-

bininkų gavo po 20 metų kalėjimo; 33 kiti vadai ir vadukai gavo po 10 metų kalėjimo; kiti 33 gavo po 5 metus kalėjimo, o 12 gavo po vieną metų ir vieną dieną.

Du iš apskų gavo tik po 10 dienų pasėdėti pavieto "džėloj." o dviejų likusių dekretais tapo atilėtas tolimesniam laikui. Viems nuteistiems leista prabūti Chicago kalėjime dar savaitę laiko, o po to jie visi bus patinti į federalį kalėjimą Ft. Leavenworth, Kansas.

IS DARBO LAUKO.

IS DARBO LAUKO.

Washington, D. C. "The Railway Clerk," oficialis organas Geležinkelių Klerkų Brolijos praneša, kad liepos mėnesįj susitvėrė 61 nauja tos brolijos kuopa.

NESUSITAIKĖ.

Washington, D. C. Darbininkai iš Bridgeport, Conn., —mašinistai, elektrikai ir kiti— turi didelį susikirtimą su darbdaviais. Jie reikalauja pagerintų darbo išlygų, o darbdaviai ne su visais jų reikalavimais norėjo sutikti. Reikalas tapo pavestas valdiškai Nacionali Darbo Tarybai Washington, bet ir šie negali vienbalsiai šio klausimo išrišti.

SUMAZĖS CEMENTO DARBAI.

Washington, D. C. Kuro administracija išleido padavadijimą, kuriuo palepiama sumažinti kiekį ketvirtadali anglis, pristatomas cemento išdirbtystė. Tas turės sumažinti cemento išdirbimą visoj šalyj. Cemento dirbtuvės, dirbančios karės reiklams, yra liuosos nuo to padavadijimo ir gaus anglių, kiek tik joms reiks.

ALGŲ PADIDINIMAS.

Rochester, N. Y. Arbitracijos Taryba nutarė padidinti algas Rochesterio kriaučių "šapo-se" sekančiu būdu: gaunantieji mažiau \$15.00 į savaitę gaus 20% daugiau; gaunantieji tarp \$15 ir \$20 į savaitę gaus 17% daugiau; gaunantieji nuo \$20 iki \$25 į savaitę gaus nuo 15% daugiau ir gaunantieji virš \$25 į savaitę gaus 10% daugiau. Apart to, už viršalį bus mokama pusantro syk daugiau, o moterims yra nustatyta mažiau: \$12.00 į savaitę už 48 valandas darbo. Vietiniai kriaučiai, sakoma, labai yra užgandinti šiuo laimėjimu.

New York. Marškinių krepkių unija pasekmingai baigia savo streiką. Su daugeliu dirbtuvių susitaikinti ir jose darbiškai yra gavę padidinimą algų ir 48 valandų darbo savaitę. Tik kelios dirbtuvės dar laikosi ir nenori nusileisti.

Ansonia, Conn. American Brass and Copper Co. pakėlė darbininkams algas po 1½ cento nuo valandos. Mažiausia alga dabar išneša \$3.85 į dieną.

IS VISUR.

Trylika Amerikos laivyno kapitonų tapo pakelta į laikiną rear-admirolų rangą.

Vėl vienas Ispanijos laivas tapo paskandintas per torpedą iš vokiško submarino. Laikrasčiai mano, kad šitas atsitikimas prives prie krizio santykiuose tarp Ispanijos ir Vokietijos.

Hans Sulzer, Sveicarijos ministris Washington rengiasi grįžti į Ameriką ir žada pasiimti su savim atstovus penkių svarbiausių Sveicarijos laikraščių. Šitie atstovai tyrinės ekonominį ir karišką Amerikos stovius nuo laiko, kaip Amerika stojo karėn.

Vladimir Burcev, garsus Rusijos revoliucionierius (bet ne bolševikų tipo), praneša, kad jis gavęs žinių iš Rusijos, buk pagarsėjęs rusų generolas Kornilov, esąs gyvas.

Nuo laiko nuvertimo Kerenškio valdžios buvo daug gandų apie Kornilovo nužudymą, bet paprastai po kelių dienų ar kelių savaitių ateidavo vėl nauji gandai, kad jis kovoja prieš bolševikus.

Gegužio 20 d. buvo paskelbta, kad jis buvęs užmuštas laivė mušio su bolševikais prie miesto Ekaterinodaro.

Amerikos Raudonasai Kryžius įsteigė drabužių dirbtuvę mieste Bern, Sveicarijoj. Tas prisiėjo padaryti todėl, kad vokiečiai paimitis nelaisvės Amerikonams nuvelka drabužius ir atima čeverykus, kurių jiems trūksta. Raudonasai Kryžius pristato jiems naujus drabužius.

Turkų oficialis pranešimas skelbia iš Konstantinopolio: "Priešų lakunai ir vėl užpuolė Konstantinopolį pereinatos nedėlios naktį. Mūsų kanuolių ugnis neleidžia jiems lakioti ties miestu, bet prieniesčiuose nukrito bombų. Jokių nuostolių nepadarėta."

Vokietijos valdžia užgynė žmonėms skaityti laikraščius, išleidžiamus talkininkų šalyse. Tokie laikraščius galima gauti tik su tam tikrais leidimais, kurie išduodami tik privilegijuotoms įstatoms, kaip, pavyzdžiui, reichstag'o nariams.

Hollandijos karalienė pakvietė p. Jolkheer G. L. H. H. Ruijs de Beerenbrouck suformuoti naują valdžios komitetą [Lietuviai, aimanuojanči ant ilgų lietuviškų pavardžių, gali įsidėmėti šito vyro pavardę].

Vos-vos neiškilo nauja karė. Dvi mažos respublikos Centralinė Amerikoj, —Nicaragua ir Honduras—vos tik neapskelbė viena kitai karės iš priezasties seno gindė dėlei rubežiaus tarp jų. Gindė Samas vienok įsimašė ir jos sutiko įvesti ginčo išrišimą Suvienytoms Valstijoms, o tuo tarpu abidvi pusės atitrauks savo kariūmenes nuo rubežiaus, už kurį jos susiginėjo. Nicaragua turi išviso 49,200 angl. mylių ploto ir apie 550,000 gyventojų. Honduras turi 46,500 angl. mylių ploto ir apie 500,000 gyventojų.

GARBINGI KRIJŲ UZ LAISVĘ.

Oficialiuose valdžios pranešimuose, išleistuose Amerikos Karės Departamento Washington randame sekancias lietuviškas pravardes paskelbtas:

Patėmijimas. Imame tiktas pravardes, kurios yra neabejotinai lietuviškos, arba kurios mums išrodo lietuviškos. Todėl yra svarbu, kad lietuviai pastojanti į kariūmenę, pasiduotų savo tikrai skambančiomis lietuviškomis pravardėmis. Tie, kurie pasiduoda kariūmenė, arba laike registracijos savo pravardes su "ski," arba su "wicz," ant galo, yra panašūs į lenkus ir jų mes negalime nuo lenkų atskirti; todėl tankiausiai tokių ir nepaduodame. Lietuviai privalo savo pravardes laike užsiregistravimo arba jau ir kariūmenėj paduoti vieton "ski"—"skas," vieton "wicz"—"vičius," pavyzdžiui: vieton "Rutkowski" privalo paduoti "Rutkauskas," vieton "Jacewicz"—"Jacevičius." Tuomet bus lengva juos pažinti

Surašuose rugpjūčio 29 dieną:

Eug. Dupras, iš Two Rivers, Wis.—užmuštas mušyje.

Povylas Kovacs (?), iš Bridgeport, Conn.—sunkiai sužeistas.

Vincas Kupcuizhas (Kupčiūšas), iš Hazelton, Pa.—sužeistas, laipsnis nepažymėtas.

Surašuose rugpjūčio 31 dieną:

Juopsh Zack (Zakarevičius?), 4949 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.—sužeistas sunkiai.

Petras Virkietis, 2310 Leavitt St., Chicago, Ill.—užmuštas mušyje.

Vincas Giecevičius, 1749 W. 20th St., Chicago, Ill.—sužeistas sunkiai.

Surašuose rugsėjo 1 d.:

Petras Pronis iš Scranton, Pa.—užmuštas mušyje.

Viktor Bershinski (gal lenkas) iš North Chicago, Ill.—sužeistas, laipsnis nepažymėtas.

Visiems Amerikos Lietuviams.

LIETUVIAI:

Kad pasaulį ir Lietuvą iš vokiškos vergijos atliuosavus, š karė turi būti laimėta. Pergalė ir žmonijos laisvė atsiekti Amerikos ir narsųjų talkininkų kariūmenės tukstančiais savo gyvastį aukauja. Bet ne visos pastangos ir aukos vien tik karės lauke daromos yra. Yra ir kitas frontas, kurį sudaro visi tie, kurie užpakaly kariūmenės stovi ir ją remia. Tame fronte esate ir jūs, seseriai ir broliai lietuviai. Kad karė alimėms, reikia kad abu frontu nepajadinamu būtų, kad abu lygiai pasiaukojimo ir ištvermės dvasia persiėmę būtų. Karininkai savo dalį atlieka, bet kaip su mumis, likusiai?

Nuo rugsėjo 28 dienos iki spalio 19 dienai Suvienytosios Valstijos kreipis į savo piliečius ir šalies gyventojus, kad jie savo turtu ir parama pėgelbėtų didį tikslą atsiekti: pasaulį laisvu padaryti. Nuo rugsėjo 28 dienos iki spalio 19 dienai bus kiekiaama rašytis Keturčiai Laisvės Paskolai. Ir šis atsiskaikimas yra lygiai ir jums. Amerikos lietuviai, taikomas, kaip ir visiems kitiems ateiviams, kurie čia prieglaudą ir laisvę rado.

LIETUVIAI:

Išpildykime savo priedermę ir pirkime Keturčiosios Laisvės Paskolos bondus. Tai daryti prašo Suvienytosios Valstijos, geriausias mūsų prietelius ir užtarėjas visuose reikaluose. Tenelieka nē vieno lietuviu, kuris mažiausia vieno bondo nebut nusipirkęs. Kas atsikalbinės nenoris pirkti, žinokite, kad toks turi būti priskirtas prie išdavių ir yra lygus tam išdaviui, kuris atsisako kovoti karės lauke. Tokiais lietuviais niekomet nebuvo ir nebus. Šiuo kartu, kaip visuomet jie savo vardą garbingai ir augštai pastatys. Tad drąsiai žiurime į besitariantį paskolos laiką ir tvirtai tikime, kad Amerikos lietuviai išpildys savo priedermę, kurią jiems uždeda duotaisi žodis: poliuosuoti žmoniją iš

militarizmo prakeikimo, kuri nelentai atstovauti pasiėmė Vokietijos viešpačiai, vergijos pančius tautoms, sykiu ir Lietuvai, kаланtėjai.

Yra tik vienas kelias pasekmingai priedermę išpildyti ir savo ištikimybę Amerikos idealams parodyti: pirkties Laisvės bondus ir gerai susiorganizuoti paskolos darbai. Tenelieka lietuviu, tenelieka lietuvių draugijos, organizacijos, kuri viso atliekamo turto į bondus nejdėtų. Tai atsiekti išgalėsime per gerą organizaciją, per veiklius komitetus. Jau iš pereinotos paskolos suzinojome, kokią turi svarbą gera organizacija: nebut lietuviai susiorganizavę, nebut už suvirę keturių milijonų dolerių bondų išpirkę ir nebut už tai kredito gavę. Tai permenka mums, lietuviams, suma. Mēs netiek pajėgiame. Tik mums reikia susiorganizuoti. Užtat tenelieka nē mažiausias lietuvių kolonijos, kur nesusiorganizuoti lietuvių komitetas Keturčiai Laisvės Paskolai. Tegu visi lietuviai užsirašo bondų per lietuvių komitetus, kad valdžia žinotų, kiek lietuviai pirklo ir kiek jie ištikimi yra.

DRAUGIJOS:

Pažiūrėkite savo kason; ar nesiranda ten grašio, kurį Dėdei Samui paskolinti galėtumėte? Perkratykite savo narius, ar visi Jūsų tarpe bondų pirklo, ar nesiranda pas Jūs šėškų-slakerių, kurie Jūsų gražių kompaniją sugadinti gali ir tikrai draugijai gėdą daro?

Daugelyj kolonijų Ištikimybės Dienos 4 d. liepos iškilmes buvo susiorganizavę komitetai. Pavieniai asmenys ir draugijos tuomet buvo sudarę komitetus, kurie gražiai pasidarbavo. Tieji komitetai, kur jie buvo, galėtų būti brandolius, apie kurį veikimas Keturčiai Laisvės Paskolai galėtų susisipiešti. Kur jokių bendrų komitetų nebuvo, ten tuojaus jiems susiorganizuoti reikia. Tegul kiekvienoj kolonijoj lietuvių komitetai užsiregistruoja to miesto centraliniame paskolos komitete, kaip lietuvių komitetai. Dabar laikas tai atlikti, o ne tada, kada darbas jau pradėtas. Draugijos tedaru nutarimus, už kiek bondų pirkti. Težiuri, kad kiekvienas narys bondų įsigytų. Tė ne vienas lietuvis, tē ne viena draugija nebuna aplenkta. O tuomet, kaip darbas bus užbaigtas, galėsime save pasveikinti už geras pasekmes, kurios nės lietuviams gerą vardą, o visiems laisvę ir karės pergalę.

LIETUVIAI:

Senovę atmintį, ir mūsų protėvių su vokiečiais kovas ir pergales pažvelgę, stokime darban! Užkietinkim mūsų prie pergalės valią, sužadinkim savyje laisvės norą, sukurkime ištikimybės jausmą ugnį mūsų širdyse, tai tuomet mūsų pasisventimas bus saldus, mūsų darbas bus lengvas ir su noru padarysime tai, ko tik iš mūsų didžjų pastangų metas pareikalaus.

Saukiame į visus lietuvių laikraščius, veikėjus, visus geras valios žmones darbą pradėti, padėti žmonėms organizuotis, kad jie, kuomet laikas ateis, savo užsirašymu Keturčiai Laisvės Paskolai galėtų parodyti, kaip ir kiek mēs suprantame tuos idealus, vardan kurių mēs ir pasaulis kovoja.

Tarybų Pildantysis Komitetas. Washington, D. C. Rugs. 29 d., 1918.

In her Wheatless Kitchen

she is doing her part to help win the war

Are you doing yours?

UNITED STATES FOOD ADMINISTRATION

Neišnaudota Pirklybos šaka.

Lietuviai, kaip žemdirbiai, turi mažai prityrimo pirklybos srityje. Uztad ir reikia stebėtis iš mūsų žmonių gabumo, kuomet Amerikoje tie žemdirbiai, sulęginamai rūpame laike, persikeičia į pirklius. Pabuvęs kurį laiką Amerikoje, apsipažinęs šiaip taip su naujomis gyvenimo sąlygomis, lietuvys greitai prisitaiko prie jų ir kelių metų bėgyje pastoja pirklių, tankiausiai mažos valgomųjų daiktų krautuvės savininkų. Pradžiai sunki, bet ilgai žmogus susipažįsta su savo naujo užsiėmimo sąlygomis, pripranta prie jų ir, pagaliaus, pastoja pakytusius biznieriū. Čia ir baigiasi mūsų pirklių srytis. Jie neturi troškimų žengti tolyn, gerinti savo biznį. Kartą pastoja krautuvės ar karčiamos savininkais, jie pilnai yra užganėdinti ir nepadarę nei vieno žingsnio prie savo biznio tobulinimo iš baimės, kad gal nepasiseksia, — pagaliaus, ir nesupranta reikalo gerinti ką nors. Tuo tarpu mūsų biznieriūs — pirklys mato aplinkui dideles pirklybos įstaigas; jisai stebisi, pavydi, bet nežino, kaip prie to pačiam prieti, kaip tokį dalyką galima išvystyti. Čia ir yra reikalingas paaiškimas.

Sios dienos kaip pramonė taip ir pirklyba remiasi ant stambesnio kapitalo. Pastatyti kiek rimtesnį pirklybos reikalą be kapitalo nėra galima. Uztad pavienis, atskiras žmogus šiandien paprastai ir nevaro stambesnio reikalo savo tiktai pinigais. Paprastai, sudedamas yra kapitalas iš skaitlingų mažesnių įstaigų, gi biznis vedamas yra kaip bendrovė, kur feikalus prižiūri išrinkti iš dalininkų tarpo atsakantie direktoriai, gi patsai biznis yra tankiai iš šalies pasamdytu išlavintu ekspertu vedamas. Taip pastatyti reikalas, galintis varžytis su stambesniu kapitalu ir turintis savo priekyje rimtus, išmanančius dalyką vedėjus, atlieka didelius darbus.

Mūsų žmonės išgirsta neaiškią gaudą apie stambių reikalų suorganizavimo būdą, ir tankiai patis bando pamėgdžioti. Tame, suprantama, veiklama yra sulę dalykų išmanymo laipsnio, — uztad ir taip daug yra nepasisekimų. Kone kiekvienoje kolonijoje lietuviai mėgina uždėti taip vadinamą kooperatyvąskas valgomų daiktų krautuvės, bet retai susilaukia pasisekimo. Susideda burys paprastų darbininkų, sudeda truputį pinigų, visuomet mažiau, negu reikalinga, išrenka iš savo tarpo vedėją, tankiausiai neturintį mažiausio apie dalyką supratimo, ir — "biznis" prasideda. Vedėjas ištaiso krautuvę, permokėdamas už reikalingus rakančius, priperka prekių, kokių agentai įvairių firmų įsiūlo ir kurioms nėra suvis pareikalavimo, ir pagaliaus krautuvės duris atsidaro pirkėjams. Greitai bet-gi pasirodo, kad nors prekių ir priprakta daug, tačiau jos netinka žmonių pareikalavimams. Žmonės pradeda rugoti, gi vedėjas priverstas yra išleisti daug pinigų užpirkimui naujų reikalingų prekių, — taip kad iždas pusėtinai aptūstėja. Prasideda dar vienas dalykas. Krautuvės dalininkai, taip vad'vami "kompanai", nuo pat pradžios įgija kreditą savo krautuvėje iki sumos įdėtų pinigų. Per kelias savaites, kuomet dar yra užsidėgimas reikalu, skolinkai gerai užsimoka, bet kaip tik kas nors pradeda nepatikti, dalininkai tuoj pradeda atsalti ir sulauko skolų mokėjimą. Krautuvės vedimui pradeda stokuoti pinigų ir su laiku daina iki to, kad "šerinkinkai", matydami, jog jų krautuvė "neišlaikys", stengiasi apipūsti ją iš prekių. Kas galutinai atsitinka? Krautuvė užsidaro. Priežasčių yra daug: sudėta pinigų permažai pačioje pradžioje; išlavinto vedėjo, kaip lygiai išmintingos sumanios valdybos stoka; pagaliaus, davimas perdidelės liuosybės paprastiesiems šerinkinkams kičties į reikalo vedimą.

Amerikonai kitaip varo savo krautuvės. Prisiūreikite tiktai tokioms firmoms kaip "Acme Tea Co.", "Great Atlantic & Pacific Tea Co.", "James Butler & Co." ir daugeliui kitų bendrovių, kurios valdo šimtais krautuvė. Mums sunku yra suprasti, kaip jos išaugo į tokius milžinus. Bet čia nėra tečiaus pamato stebėtis; jų pradžia buvo tokia pat kaip ir daugelio mūsų lietuvių pramonininkų, arba mūsų kompanininkų.

Milžiniškos įstaigos "Acme Tea Co." organizatoriaus, talas Hunter, apie trisdešimt metų atgal įsteigė mažą valgomų daiktų krautuvę Philadelphiaje. Ačiu sumaningam vedimui, dalykai ejo gerai. Už metų p. Hunter atidarė tokią krautuvę kitame gale miesto. Darbas buvo sunkus, bet nuoseklus. Daugiau kapitalo buvo pritraukta iš šalies, atmetta pirkėjams kreditas, ir viskas pavydėtinai už gyva pinigą. Prekės visuomet buvo gerai prirengtos, taip kad po kelių metų vis naujos krautuvės pradėjo atsidaryti ir augo kaip ant mielių. Paskutiniam laike "Acme Tea Co." turėdama apie tris šimtus krautuvė, nuosavą milžinišką sandėvą (warehouse), banką ir t. t. susiliejo su kitomis mažesniomis kompanijomis, organizuojant tokiu būdu krautuvė syndikatą, kuris po vardu "American Stores Co." turi netoli tūkstančio krautuvė. Tas mažas pavyzdys nurodo, kad kur yra užtektinai kapitalo, ten yra gera vedimo tvarka, mokėjimas parinkti tinkamas žmonėms prekes, — ten reikalingas turi sėkmes ir tarpai.

Besiremiant ant Amerikonų principų, lietuviai Amerikoje turi begalinę progą valgomų daiktų pirklyboje. Dabartiniai mūsų krautuvninkai, neįsimačius daug apie savo reikalą, nemoka tinkamai išnaudoti progos ir pertai, turėdami nuostolius iš priežasties savo nerangaus vedimo ant kiekvieno žingsnio, vos sugėbia stumties diena nuo dienos; gi dirva yra labai pelninga ir neišnaudota.

"Pirk pas savuosius" — tas obalsis pas mūsų žmones yra gyvas. Jau praėjo tie laikai, kuomet žydai ar vokiečiai galėjo varžyti gerą biznį Amerikos lietuvių tarpe. Mūsų žmonės mėgsta pirkinėti pas lietuvių; gi taip vadinamą "kompanijų" arba "kooperatyvių" krautuvė populiariškumas nurodo, kad žmonės vis labiau bręsta prie bendrovinės pirklybos vedimo sistemos. Pirmųjų mūsų žmonės turi, gerų norų irgi nestokuoja; stoka tik organizacijos, gerų vedėjų; trūksta žmonių, giliau apsiapratusių su reikalu. Tačiau negalima ant to irgi per daug skysties; galima atrasti daug lietuvių, dirbančių Amerikonų firmose, kurie šiandien neturi progos dirbti tarpe savųjų. Mūsų didesnę pakraipos pramonę dar neišvystė; tačiau, dalykams vis labiau bręstant, turime jau pradėti kreipti domą į stambesnę rusies pirklybą. Reikalinga

AMERIKONAI FRANCUIZIJOS Paveikslėlis parodo burį Amerikos kariūnėnės, su Amerikos vėliava priešakyje, einant iš uosto į lagerius Francuizijoje.

mums įstaiga, galinti paimti toje srityje iniciatyvą, galinti surinkti mūsų ekspertus, dirbančius pas svetimuosius, galinti suorganizuoti tos rusies pramonę. Kas visa gali atlikti? — Tiktai Lietuvos Atstatymo Bendrovė ir gali užsiimti tomi dalyku.

Kiekvienoje mūsų kolonijoje yra pritarėjų bendrovinėms valgomų daiktų krautuvėms, — tai Lietuvos Atstatymo B-vė sistematiskai prisiruošusi prie darbo, išdirbusi jiems gerą reikalo vedimo sistemą, suradusi ir įsistatęsi į darbą tinkamus vedėjus, įdėjusi tula dalį ir savo kapitalo į tuos reikalus, kad turėti tuo autoritetines balse reikalo vedime — galėtų labai daug atlikti krautuvė organizavimo srityje. Galėtume tuomet susilaukti daugelyje mūsų kolonijų visos eilės krautuvė, vedamų atskiros kiekvienoje mieste bendrovės; daugelis mūsų žmonių rastų an užsiėmimą ir progą išlavinti nuosekliame reikalo vedime. Daugelis jų žmonių, sugrįžę į Lietuvą, kaip išlavinti pirkliai, galėtų pastoti labai naudingais užkais savo gimtinėje krašte ir išstumti iš Lietuvos nepageidaujamą ir labai kenksmingą tautai gailalą — žydus ir vokiečius. Ir tai ne viskas. Gerai sutarkytos ir suorganizuotos valgomų daiktų krautuvės, paprastai, daro ant savo apyvartos 5% gryno pelno. Kitais žodžiais, krautuvė su apyvarta \$1.000.00 į savaitę, — arba \$50.000.00 į metus, padaro gryno pelno, atskaitant visus vedimo iškaščius — iki \$2.500.00. Tuo tarpu suorganizavimui ir uždėjimui tokių krautuvė nereikia didesnio kapitalo, kaip \$2.500.00. Reikiška, į metus laiko kapitalas sugrįžta, arba galima su juo atidaryti kitoje miesto dalyje anturą krautuvę. Ir taip, kelių metų bėgyje galima mieste turėti visą eilę krautuvė, nešančių savo šerinkinkams didelius pelnus.

Taigi ir aišku, kodėl taip greitai Amerikonų krautuvė įstaugos auga. Reikia dar ir tai pažymėti, kad keletas krautuvė vienoje kolonijoje duotų progą pirkinėti prekes didesniame skaičiuje, kas daug pigiau atsieiti, negu kaip kada maži krautuvninkai priversti yra mokėti. Pigiau perkant, pigiau galima ir pardavinėti, gi tuo pat laiku — daugiau uždarbių turėti. Taigi, čion atsiranda netik krautuvė šerinkinkams, bet ir vartotojams nanda. Laikui bėgant, prie tokių krautuvė galima prikurti duonkepyklas, mėsos produktų dirbtuves, konservų fabrikus ir t. t.

Reikia tiktai praktiskai imties tokio reikalo. Paimti antsyk vieną kokią koloniją ir, jo suorganizavus reikalą, galima tokį pat veikimą pradėti kitoje kolonijoje. Po kelių metų nuoseklus darbo, galima apimti kone visas lietuviškas kolonijas Amerikoje. Įgytume tuomet pirklybos šaką, kuri bus ir pelninga ir mūsų žmonėms naudinga, kaip praktiskai pirklybos mokykla.

Vaclave Karuza.
(Iš "Lietuvos Atstatymas")

Paėmusie Dienraščio šerų bet iki šiolei dar neužsimokėję pilnai, malonėkite prisijusti likusią dalį, idant būtų galima visiems išduoti šerų sertifikatus.

LIETUVIAI AMERIKOJE

IS SCRANTON, PA.

Burba — "pastipis niekadėjas." Rugpjūčio 22 d. čia užsiėmė savotiškos prakalbos, vadinamos "misijomis" savotiško "kurigo," buvusio "velnių pardavėjo" M. Mockaus.

Jo prakalbų turinys yra jau žinomas, todėl nėra reikalo čia apie tai pasakoti. Reik atkreipti tik atydą į tai, kad tasai vyrukas, darantis sau pragyvenimą vien tik iš tokių savo prakalbų, vartoja nepaprastai neįvairią kalbą, kurios ne tik moterims bei merginoms, bet ir padoresniam vyrui yra gėda klausytis.

Apart to jis, lenda kalbėti apie tokius dalykus, apie kuriuos jis, būdamas pilnu ignorantu, daugelyje dalykų, pats nei mažiausio supratimo, neturi. Pavyzdžiui, jis suo sykiu rodė paveikslą žinojo Amerikos lietuvių veikėjo ir rašytojo, kun. A. Burbos. Parodė jo paveikslą, šisai ignoramusas taip apie jį paaiškino: "Štai vienas nutukęs lietuvių niekadėjas; jis jau pastipio ir pastyrė delto, kad tuos jo parapijonus jį apgavo, prisivaidamas \$15.000.00 ir t. t.

Kiekvienas bent kiek apšvietesnis lietuvis žino gerai, kad kn. Burbas, sykiu su Dr. Šliupu, buvo pirmas Amerikos lietuvis, kuris stropiai darbavosi ir daug nuveikė Amerikos lietuvių tautinės dvasios pakėlime, ypatingai gi atskyrime jų nuo lenkų. Jis buvo "tėvu" lietuviškų parapijų atskyrime nuo lenkų, čia Amerikoje. Ir už jo pasidarbavimus kiekvienas lietuvis, — kas jis nebūtų, bile jis nėra fanatikas, arba absoliutiskias tamsanas, — atiduoda už tai velionii Burbai kreditą.

Apgailetas yra dalykas, kad pas mus lietuvių dar yra toks dalykų stovis, kad visokie "burinkinkai" apskrus ignoramusai ir visuomeniški šarlatanai gali sau terlioti panašiu būdu atmintį užsitarnavusių lietuvių tautiniam judėjime žmonių.

Tarp apšvietusių žmonių tokie nepraustaburniai neturėtų sau vietos. Šitam buvusiam velnių kupčiui nėra daromas užmetimas todėl, kad jis mano kritikuoti kokią tikėjimą, ar kokius nors žmones, bet todėl, kad liežuvis yra ytin purvinas ir burna nešvari ir "kritika" yra ne kritika, bet mašymas atmatų duobės. Tuo "kvapu" jis pats, matomai, labai ganėdinas ir norėtų, kad žmonės ganėdintųsi.

Ir yra tokių, kuriems tas nepraustaburniavimas, tie riebus išsireiškimai, ta jo nešvari burnelė patinka. O tas liudija tiktai apie tai, kad pas mus lietuvių dar pakankamai yra tokių tamsių, neišauklėtų žmonių, kurie blyvzgomis gerisi.

Tam nereik stebėtis; žmonių skonių išlavina tik kultura; juo

ta žmogaus kultura yra žemesnė juo ir jo skonis yra šurkstesnis žemesnis. Kas stebėtina, tai tas kad tokioms blyvzgom, tokiams žmonių ir kalbos padurumo žaginimui pritaria tie, kurie save vadiną neva pažangesniais, progresyviškais žmonėmis. Kalbų apie mūsų vietinius socialistus, kurie tokiame neetiškam ir labai abejotino padurumo vyrui rengia tokią prakalbą ir jo tokį veiklumą remia.

Klausiau jų, kodėl jie taip daro, nes yra neabejotinas dalykas, kad tokioms "misijoms" kokias tas savo darbo "kunigas" veda, yra ne dorūmas žmonių, bet doros tvirkimas. Tas yra aišku, atmetus šalin ir pačią tikybą.

Jie aiškina, kad esą jie pricipa yra už "žodžio laisvę" ir todėl jie tą "žodžio laisvę" ne tik remia, bet ir ją skleidžia. Ir tokio nuomonės yra net tie is jų kurie vadina save "rimtais" socialistais. Reik tik pasigailėti, kad jie taip menkai nusimano apie laisvės reikalą. Jie matomai nesupranta, kad "žodžio laisvė," kaip ir kiekviena laisvė, turi savo rybas. Kol ji tų rybų neperčina — ji yra brangintinas ir vienas iš didžiausių progreso įrankių, bet kaip tik ji tas rybas perėina, ji nėra daugias laisvė, bet yra pailidumas ir ne progreso, bet tvirkimo įrankis.

IS WATERBURY, CONN.

Atitaisymas. "Lietuvos" numeryje 32-me, š.m., p. "Vietinis," aprašindamas W. T. P. Dr-jų konferencijos mass-mitingą, buvusį liepos 28 d. 1918 m. Strand Theatre, mūsų mieste, tarp kitko rašė: "Mūsų socialistai... prakalbas surengė po 'tautiskai-pir-meiviškų' draugijų firma ir Raudonojo Kryžiaus naudai."

Tas netiesa. Mass-mitingo tikslas — buvo ginti Lietuvos žmonių laisvės ir pasmerkimas Lietuvos laisvės parduvių (Kokių? Ar sulę Am. Liet. Darb. Tarybos jau žinomo recepto? Red.).

Mass-mitingui iniciatyvą padarė draugijų atstovai, kurie buvo išrinkti ir igalėti prisirengimui prie Ištikimybės Dienos, kurie tačiau negalėjo susitaikyti su klerikalų nešvaria politika [Reik paaiškinti, kokia buvo ta "nešvari politika" Ištikimybės Dienoj. Red.]. Gi patį mitingą surengė W. T. P. D-jų konferencija, o ne tik po jos firma.

Toliaus korespondentas sako: "Raudonasai Kryžius vieho ko nepelnijo." Tas ir gi netiesybė. Nuo minėto mitingo Raudonasai Kryžius gavo \$25.81.

Toliaus: "Ir nedvyai — vienas Bagočius, sakoma, atlupe už savo atvažiavimą iš Bostono net \$40.00 ir už tuos \$40.00 waterburiečiai išgirdo nuo jo semus atšaldytus kopustus apie Gabrij" — sako "Vietinis." Netiesia. Bagočius už atvažiavimą (iš kempės), už pratimą ir sugrįžimą atgal paėmė \$26.00. Nė apie Gabrij, nė apie atšaldytus kopustus Bagočius nieko nekaltėjo.

Sis atitaisymas parašytas, rementies W. T. P. D-jų konferen-

cijos, rugp. 23 d. nutarimu pasiemiant.

Atitaisymo komisija:
J. S. Pruselaitis,
Y. Vabalas.

Nuo Redakcijos. Kad p. "Vietinis" nemanė netiesos skelbti, apie tai liudija tas, kad pirmą kartą korespondencijos atitaisymo, redakcija gavo ir turėjo šiam numeryje patalpinti jo paties, p. "Vietinio" pataisymą sulę Bagočiaus gautos sumos už jo prakalbą, "Vietinis" vienok paaiškina, kad Bagočiaus tikrai buvo reikalauta \$40.00 už prakalbą, bevelius "nusiderėta," nes mitingą davė deficito. Jeigu taip buvo, ta komisija turėjo ir tai priminti sąžiniškumo delei.

Antras patėmijimas komisija yra tas, kad, cituojant korespondencijos žodžius, negalima trumpinti sakinio, pasirenkant tik vieną jį, dalį, gi kitą netinkamą dalį apleidžiant. Komisija tai padarė li apledo po žodžių "už tuos \$4 waterburiečiai išgirdo nuo jo [Bagočiaus] semus atšaldytus kopustus apie Gabrij" sekančius žodžius buvusius korespondencijoj: "Karevičių ir visus kitus reguliariškai ards socialistų litanijoj."

Komisija savo atitaisyme apleidė iš sakinio šiuos žodžius: "šiai permainingo viso sakinio turin Korespondento... sakinio prasmė buvo užtektinai plati, kad duos aprašymą, apie ką kalbėtojas kalbėjo. Komisija gi nukirsdama į sakinio galą, griebiasi už figūratyvio pasakymo, pridūda jam reikalingą sulę literos ir sako, kad tas są netiesybė. Taip polemikos ne galima vesti.

Komisija, nukirsdama į sakinio galą, verčia mus manyti, kad kareviškis p. Bagočius apie tuos te patinėtus dalykus kalbėjo ir todėl p. Vietinis toį korespondencijos dalyį pasakė teisybe.

Komisija nieko nemini apie "Vietinio" paduotas skaitlines: ka nuo mitingo jeigu buvo apie \$108.00, o išlaidų \$114.00, ir skaitlinių neužginčija, nei pataiso. O tas yra svarbiausia: nes jeigu jos parodo deficitą, tai korespondentas turėjo tiesą pasakyti, je Raudonas Kryžius iš to mitingo renginio nieko negavo — neesant deficitui, nieko negalėjo gauti. Komisija gi nepaaiškina nekurių aplinkybių, ačiu kuriom R. Kryžius ir galėjo vėliaus gauti \$25.81 — sumą, kurią nuo Waterburio Lietuvių kolonijos MASS MITINGO sarmata buvo teiktota įstaigai, kaip Raudonasai Kryžius.

Bet šitos visos smulkmenos yra antraielės svarbos dalykas. Svarbiausis minėtos korespondencijos dalykas buvo išreiškimas labai svarbios minties žodžiais: "Naujoji Lietuva Raudonojo Kryžiaus firma, kuomet neužtikrina jokio naudos tai įstaigai, padaro lietuviams tik gėdą ir todėl reikėtų atsargiai su tokiomis dalykais apsieiti."

Ta pamatinė visos korespondencijos mintis yra labai sveika. Panašūs dalykai daro lietuviams ne tik gėdą, bet šiais karės ir politiško veikimo laikais gali padaryti lietuviams ir bledą.

Išvaizdinkit sau lietuvių Amerikos visuomenę esant gerai patirtais, kuomet apie 700 jų, susirinkę su tikslu pasidarbauti Raudonojo Kryžiaus naudai, ar iškalno apreiškiant, kad pelnas jam eisias, paduoda jam paskui \$25.81. Ką amerikonas ir jo įstaigos gal apie tokius lietuvių pasakyti? Mę pažįstame waterburiečių duosumą ir jų patriotiškumą ir manome, kad niekas neturi teisės ant mesti jų geram vardui dėmę savo negudriais, ar neišmintingais pasielgimais.

Atitaisimai taipgi turėtų būti padaryti sąžiniškai, pilnai ir be jokio "fortelių" — kitaip redakcijai yra sunku orientuotis.

IS KEARNY IR HARRISON, N. J.

Lietuvos Neprigulmybės Fondo 13-to skrybiaus susirinkimas atsisbuo kelyje, rugsejo 12 d. 1918 m. apie 8 val. vakare, L. Hantmano svetainėje, 756 Harrison Ave., Harrison, N. J.

Taigi visi gerbiami draugai bei draugės, malonėkit atsilankyti ir dar po vieną naują atsviesti, nes

čia kiekvieno lietuvių pereiga yra prigulėti prie Lietuvos Neprigulmybės Fondo.

J. V. Baltrukonis, Raš.

IS COIRNBROOK, PA.

Čia budavojasi naujas miestelis ir atsidaro naujos anglių kasyklos.

Lietuvių čia yra apie dešimt šeimynų.

Juožas Jakėna.

Žinios-Zineles.

So. Boston, Mass.

Nikodemus Klimas buvo užsiregistravęs, bet neįsildė savo "Questionnaire." Aną dieną einant iš darbo jį suareštavo, paėmė porą dienų, o po kito poros išvežė tiesiog kariūnėnė. Reik nežiopsot ir pildyti viską, ką valdžia paliepia.

Mahanoy City, Pa.

Likosi sužeistas Hills kasyklose Kazys Lapinskas.

Forest City, Pa.

Pranešama, kad rugpjūčio 14 d. laike buvusios audros, per suna strenkė į lietuvių Sv. Jozapo bažnyčią. Kaip didelė nuostolių padarė, apie tai nepasakama.

Vorwood, Mass.

Vinca Didžbalį užvažiavę automobilius rugpjūčio 17 die Pakliuvo jis taip nelaiminga, kad neišgyveno po to nei pa valandžio. Velionis paėjo į irškabudžio, Suvalkų gub.

Patterson, N. J.

Čia atsisbuvo lietuvių vestuvės. Iš tos priežasties buriavimo išvažiavo pasivažinėti automobiliu. Kaip ten pasitaisė — nežinia, bet automobilius užvažiavo stulpam. Sunkiau sužeistas Ignas Kulikauskas ir pėdą įbjoriutė. Kiti lengviau sužeisti.

Vestuvės buvo blaivios, todėl tame atsitikime pasitaikė tikrai claimė, be alkoholio pagalbos.

Wymouth, Pa.

— Buvo labai didelė audra rugpjūčio 13. 6P audros, atmirusi gerai žemę pradėjo grįžti mainais, ypač netoli Kingston Coal Co. Apie 100 pėdų plotas griuvo ant apie 75 pėdų gilyn. atvės su lempomis ir tiltas nutrimdo duobėn. Vos pora minučių taipgi neįkrito. Žmonės dikiškai buvo persigandę.

Lawrence, Mass.

Rugpjūčio 23 d. tapo užmuštas traukinio Jonas Žarnaukas. Velionis paliko našlę su keturiais vaikais.

Antriojoaus motoristai, kas suvažinėjo Vosybą juosų su metų vaiką.

So. Boston, Mass.

Vincas Velzyz, kareivis ordavystės skryjuje, užbaigė orlainių fotografų kursą ir netrukus tikisi važiuoti Francuizijon. Apie Velžį kalbama kaip apie reiklų ir gerą lietuvi-tėvynainį.

Lawrence, Mass.

Vietinė TMD. kuopa suengė išvažiavimą į Lietuvą Pautinį Parką. Buvo didelis buys žmonių. Kuopai pelno liko \$135.91.

Export, Pa.

Apie linkes, labiausiai kasyklose, esą uždėdama nuo \$8 iki \$160. į dvi savaites. Butų geai, bet sako, kad labai daug gėdama — be mīeros ir be galo.

Montello, Mass.

Marijona Viksnaitienė nusizudė gau. Prieš nusizudymą ji parašiusi keletą laišku. Vietname laiške ji prašiusi, kad "ja palaidotu šitaip: nuneštų į Tautišką Namą ir pakviestų kalbėti jus — J. B. Smelstorių ir Pušiu-tę."

Velionė prigulėsi prie "Lietuvių Moterų Progresyviško Susivienijimo" ir kelių kitų vietinių draugijų. Kokios priežastis privedė nelaimingą moterišką, jau motiną vaikų, prie saužindystės — to nepaaiškina.

REMEMBER THE DAYS

SUNDAY ONE MEAL WHEATLESS

MONDAY ALL MEALS WHEATLESS

TUESDAY ONE MEAL WHEATLESS

WEDNESDAY ALL MEALS WHEATLESS

THURSDAY ONE MEAL WHEATLESS

FRIDAY ONE MEAL WHEATLESS

SATURDAY ONE MEAL WHEATLESS

Apžvalga.

THAT'S A DIRTY WORK!

Mes tankiai praleidžiame per pirštus ir nepaisome to, kas rašinėja nekurię mūsų laikraščiai. Laikas nuo laiko vienok mes esame priversti atsiiepti, idant apsaugoti lietuvių nuo tyčiai ar neįvyčiai—greičiau manytum tyčiai—daromo žmonių klaidinimo. Mes norime atkreipti atydą į svarbią kampaniją, kurią pastaruoju laiku pradėjo vartoti mūsų laikraščiai „Naujienos“. Prieš esame pakalbėti apie tai ilgiau.

Nam savo numeryje, „Naujienos“ norėdamos parodyti, kad jos ir jų pasekėjai skiriasi nuo lietuvių Lietuvos ateities klausime, išreiškia sekančios teoetiniai drąsiai mintį:

„Nėra jokios abejonės, kad socialistų tarpe randasi daugybių, kurie pritaria Lietuvos nepriklausomybės obalsiniui, nėra jokios abejonės, kad šiuoju srioviu eilėse randasi daug žmonių, kurie nepritaris nepriklausomybei.

„Be to, mes visi žinome, kad daugelis klerikalų ir tautininkų kalbėdami apie Lietuvos nepriklausomybę“ turi omenyje, kad „Nepriklausomybės“ vadinama ir tą dalyką, kur lietuvių davė Vokietijos kaiseris, o kaiseris apskelbė Lietuvos nepriklausomą ir laisvą valstybę, amžinai ir tvirtai ryšiai susijungusia su Vokietija.“

„r. Šliupas, kuris skaitos, oenu uoliausių Lietuvos „nepriklausomybės“ šalininkų, džiaugiasi, kad Lietuva gavo tą kaiseriską „nepriklausomybę“; jįsa džiaugiasi, kad ją pripažino Bulgarija ir Turkija, ir jįsa geistų, kad ji pripažinti ir tautininkų valdžios.“ [Mūsų pabraukta, „Lietuva“].

Kitam vėl numeryje tos pačios „Naujienos“, paminėdamos apie tai, kad Lietuvos Taryba grąšina kaiserinui Lietuvos žmoniui, jeigu Vokietija drįstų pulti Lietuvai karalių priešais žmonių norą, naivūs. Jūsia:

ar nepaaiškintų Dr. J. Šliupas, kuris nors jo adatas: kodėl Lietuvos sei (ar gal Taryba) reikalauja teisės pasiskirti ir taisyti diplomata, kad Lietuva jau nepriklausomybę!

istraukos labai aiškiai patal dalyku:

„kad „Naujienos“ nori Lietuvos nepriklausomybės, o tas reiškia visa lietuvių tautai, išskyrus bolševikus, užsikrėtusių socialistų dalelę—buk jie, tie Lietuvos nepriklausomybės šalininkai.

tuos nepriklausomybės supranta tą nepriklausomybės komediją, kurią kaiseris pripažino. Ir viršminėta ištinka dar taipgi parodo ir tai, buk Lietuvos nepriklausomybės šalininkai tokia kaiseriska „nepriklausomybė“ yra ganėdine.

„mes norime stačiai patal, kad yra melas. Ir prie to pridėsi dar ir tai, kad „Naujienos“ žino, kad tas yra melas, nes negalime daleisti, kad jos, žinodamos Lietuvos nepriklausomybės šalininkai, nepatvirtina ant-vokiškumą, galėtų dabar sąžiniškai tikėti tam, jóg tai dabar tie elementai pavirto vokiškos politikos klapiukais.

Bėrds, nei „Naujienos“, nei jų vienminčiai kiti laikraščiai neturę progos barti tautininkus ir kitus Lietuvos nepriklausomybės šalininkus už pro-vokiškumą per istisus tris šios karės metus. Atpenė, jos kita syki pabardavo ir mus ir kitus tautininkus už „žingozizmą“—mes, anot jų, „siundėme“ prieš Vokietiją, mes esą gelbėjome įtraukti šią šalį karėn prieš Vokietiją.

Mes nesvarstysime čia tų motyvų, dėl kurių šie vienminčiai greitai apsisuko aplink ir p grieztaimai permainė savo fron-

ta. Kaip ten nebūtų, yra gerai, kad pagalios ir jie, noroms ar nenoroms, praregėjo ir pamatė pavojų, kokis grėsia ir Lietuvai, ir visam pasauliui iš Vokietijos pusės. Bet negerai—labai negerai—kad jie, gelbėdami savo kaimo visuomenės akys, mėgina savo senus griekus primesti kitiems.

Antros dalykas, dar aršesnis ir už pirmą—tai aiškiai matomas iš jų ištiraukų mėginimas denuncijuoti valdžiai Lietuvos nepriklausomybės šalininkus, kaip vokišką „skymą“ pritarėjus. Dr. Šliupas, matote, „džiaugiasi“ kaiseriska nepriklausomybe“; jįsa „geistų“ kad tokią nepriklausomybę pripažinti ir tautininkų valdžios. Dr. Šliupas ir kiti tautininkai „Naujienų“ įtarimu „pasakoja, kad Lietuva jau gavusi nepriklausomybę.“ Vadinasi, iš jo visko suprask, kad tie, kurie covoja ir griežtai reikalauja pilnos politiškos Lietuvos nepriklausomybės, nori tokios nepriklausomybės, kaip kad kaiseris jau davė, itais žodžiais tarant, jie tikrai yra kaiserio agentai, pardavusie Lietuvos vokiečiams. O kas savo ocau tėvyne gali parduoti, tas, inoma, yra pavojingas ir tautininkams,—pavojingas ir čia Amerikos valdžiai. Jeigu mes norėtume suįsieti denunciacijos pavyzdį, tai geresnio pavyzdžio nei nereik—tai yra aiškus ir pilnas pavyzdys skundimo valdžiai ne tik visos sriovės, bet ir tiesioginių būdų atskirų asmenų, šiem atsitikime Dr. Šliupo.

Mes galėtume išteisinti, jeigu visos šitos intrigos būtų jų neįsipratimo, ar paklydimo pasekmė. Bet jos turi visas žymes, sauziniai daromos intrigos atsidimui savo partijinių tikslų, ir odėl mes to negalime kitaip padinti, kaip tik—

„That's dirty work...“

Taip, tai yra purvinas darbas, es jis, jeigu būtų pasekmingas, jį pakenktų ne tik atskiroms patoms, ne tik visai sriovei, bet ir patiems Lietuvos nepriklausomybės reikalams.

Ant laimės, sulgy lietuvių parlės „šun's balsas neina į dangų.“ Nenueis jis nei į Washingtoną, nei į mūsų visuomenės širdis—perdaug jie pažįsta šituos mūsų naujiausio kalibro „patiotus iš bėdos.“

MOKINKIMĖS NUO SAVO PRIEŠŲ.

Detroite tik-ką atsidūvo Amerikos Lenkų kongresas. Svarbiausis jo tikslas—visiems lenkams išvien darbuotis dėl išgavimo Lenkijai nepriklausomybės. Pranešama, kad tarp apie 950 delegatų, dalyvavusių tame kongrese, užsidedimas buvo taip didelis, kad su didžiausiu entuziazmu padaryta nutarimas: su-
dėti Lenkijos nepriklausomybės reikalavimams dešimt milijonų doliarų; ogyje vieno mėnesio.

Lenkai tikisi surinkti—kitais tokiu nutarimu, nebūtų darę. Ten pat ant salės buvo sujudinancijų pavyzdžių: aukauta po tukstantų po dū, po pustrčio tukstancio doliarų. Vienas kunigas, pakukavęs \$2,500, vėliaus pranešė, kad jis užsitraukia ant savo lotų morgečį ir aukauja dar \$2,500 tautiniam lenkų fondui. Moteris aukavo pinigų, kuriuos jos buvo atsidėję „dresės“ nupirkimui. Tai yra ytin gražus pavyzdys. Tai yra praklinus patriotizmo—tėvynės meilės jausmas, apreiškas tokiam laipsnyj, kaip pas mus lietuvių jis dar neapsireiškę. Minėtose stambiose aukose vadovavo lenkų kunigai. Ir aną morgečį traukiantis asmuo buvo lenkų kunigas.

Kaip būtų gerai, kad ir pas mus toks pats—dar didesnis—prajavas apsiereiktų mūsų Lietuvos reikaluose!

Deja, to pas mus dar nematyti. Dar prie to, matomai, nei mūsų žmonės, nei mūsų kunigai nėra priaugę. Mes negirdėjome apie tokias, ar bent panašiai stambias aukas tėvynės reikalams iš mūsų kunigų pusės. Bet mes žinome, kad daugumoj lietuviškų bažnyčių mūsų kunigai nepasirūpinę parinkti Lietuvai nei aukų laike popiežiaus paskirtos Lietuvių Dienos.

Ludna, kuomet mums prisieina nurodinėti į mūsų priešų pavyzdžius. Bet, jeigu mes norime laimėti, jeigu savo tėvynei norime pilną laisvę ir neprigulmybę iškovoti, mes privalome imti gerus pavyzdžius net ir nuo savo priešų.

Mezliava, t. y. užsidedimas reguliariškų mėnesinių mokesčių Lietuvos reikalams, yra reikalas, kurį privalėtume visi, kas tik yra, ar skaityti save lietuviu, vie-nybėje ar bent sulgy vieno plianu dirbti. O tačiau nedirbame.

O, kada iš politišku kudičių mes išaugsime į Lietuvos vyru-

KAIP „DEMOKRATIJA“ VALDO.

Bolševikai skaito save pažangiausiais demokratais, tikrais apaštalais rojus ant šios žemės. Suprantama, jie valdo tik sulgy darbininkų žmonių noro ir iš jų valios — „buržujai“ valdo žmones bizunu ar apgavystėmis. Pati tiesioginė smetonė—pati taip sakant pažangiausia rusiško socializmo esencija—niekuomet prieš žmonių norą ir prieš jų valią nevaldytų. Tai teorija.

Dabar gi praktika. Bolševikai valdo prieš žmonių norą ir prieš jų valią,—kitai nereiktų jiems tukstanciais tukstancijų žmonių žudyti. Bolševikai nevaldo nei bizunu, nei apgavystėmis,—tai būtų toki netinkami įrankiai!

Jie valdo su pagelba savo „raudonos gvardijos“ ir jų durtuvų. Raudonoji gvardija susideda iš bolševikiškų fanatikų, buvusių

katorzinių-kriminalinių, padauzų ir kitų visuomenės padugnių. Jiems, kaip pranešama, bolševikiška valdžia moka po 30 rublių į dieną su išlyga, kad jie akiai pildys savo ponų bolševikų pri-sakymus.

Kitais žodžiais sakant „pažangiausia, progresyviškiausia pasaulio demokratija“ valdo su pagelba samdytų žmogžudžių gau-jos, atnaujindama tokiu būdu „garbingus“ barbarizmo laikus, kuomet tą patį darę jurių piratai, varydami organizuotą plėšimo amatą.

Rusija šiadien nėra geresniam padėjime po bolševikus, negu ji buvo' dylikiam amžiuje po totorių jungu. Ji yra dar aršesniam padėjime: totoriai reikalauja nuo rusų mokėjimo donies, o vidurinius reikalus paliko patiems rusams tvarkytis; bolševikai ne tik virve už kaklo smaugia, bet ir vidurius nelaimingai tautai paleido.

Kiek daug nuodėmių padaroma vardan demokratijos!

„LIETUVOS“ SKAITYTOJAMS.

Dėlei buvusios pereiną panedėli „Darbo Dienos“ šventės, o taipgi ir todėl, kad pastaromis dienomis pasidarė daug extra darbo iš priezasties baigimo Dienraščio organizacijos, daug medžiagos į šį numerį nespėta sutvarkyti ar sustatyti. Jeigu šisai numeris todėl išrodys „liesnis“, už tai skaitytojai teiks atleisti.

„Darbo Dienos“ Istorija.

Pereiną panedėli buvo apvaikšiojama čia „Darbo Dienos“ šventė. Amerika yra vienintelė šalis, kurioje yra tos rusiš šventė nustatyta Darbo pagerbimui. Grauz tai paprotys ir pilnai užtarnautas, nes Darbas, o ne kas kitas padarė iš pasaulio tą, kuriom ji šia dien yra.

Akyva bus susipažinti su šitos šventės istorija — kaip ji atsirado, ir kaip ji pastoj viena iš garbingiausių šios šalies nes' itingų švenčių.

Pirmiausiai pora abelnų pastabų apie šią šventę.

„Darbo Dienos“ šventė visuomet atsidūvo pirmą panedėli rug-sėjo mėnesij. Pirmą darbininkų paroda atsidūvo tą dieną New York'e 1882 metais; 1884 metais 1887 metuose Colorado valstija nutarė, kad pirmas panedėlis rug-sėjo mėnesij bus legalė šventė toj valstijoj. Kas metai vis didesnis skaitlius valstijų tą šventę įvesdavo pas save ir 1909 metais ji jau buvo švenčiama visose Su-
vienyotose Valstijose, išskyrus Arizona ir North Dakota valstijas.

Lousianios valstijoj „Darbo Diena“ yra švenčiama tik New Orleans mieste, o Maryland, Wyoming ir New Mexico valstijose, nors ji nėra nustatyta valstijų statutais, bet paprastai gubernatoriai paskelbia ją atskira proklamacija.

Šventės Sumanytojas.

Žingeidžių smulkmenų apie „Darbo Dienos“ istoriją suteikia Samuel Gompers, Amerikos Darbo Federacijos įsteigėjas ir dabartinis jos prezidentas.

Jis pasakoja, kad pirmu šios šventės sumanytoju buvo P. J. McGuire, kuris tuom laiku buvo sekretorium „United Brotherhood of Carpenters“ (Suvienytos Dailiųjų Brodijos).

Jisai 1902 metais laikraštyje American Federationist taip rašė:

„Stabmeldžių apvaikšiojimai ir Krikščionių šventės atėjo pas mus nuo ilgų amžių. Bet šiai šaliai ir Amerikos žmonėms teko pagimdyti „Darbo Dieną.“ Šia švente jie pagerbia žemės darbininkus ir atiduoda pagarbą tiems, kurie iš šurkšties gamtos iškasė ir išdrožė visus patogumus ir pui-kumus, į kuriuos mes žiurime.

„Kas daugiau,—šios šventės mintis ir sumanymas paėjo iš pa-čių darbininkų eilių,—nuo vyrų,

veiklių savo brolių pakėlime ir vedancijų juos prie geresnių sąlygų. Ši šventė paėjo nuo nedidelio uroelio New Yorko mieste — nuo Central Labor Union, kuri tik-ką buvo susitvėrusi ir kur vėlesniais metais įgijo plačios įtek-mės.

„Gegužio 8 d. 1882 m., rašejas (McGuire) padarė sumanyimą. Jis ragino paskirti vieną dieną me-tuose, pavadinus ją „Darbo Diena“ ir nustatyti ją kaip šventę darbininkams kliašoms. Jis patarė kad diena pirmiausiai būtų apvaikšiojama paroda, kuri viesai parodytų amatų ir darbininkų organi-zacijų įjėgą. Po parodos turėtų atsidūti piknykas, ar išvažiavimą kokio: gir iten, iš ko pelnas būtų skiriamas šiam pusiau-kooperaty-viam plianui.“

Apart to išvadžiota, kad „Darbo Diena“ privalo būti švenčiama kaip viėsa pagarba Amerikos in-dustrijos genijui. Iki šiolie buvo kitos garbingos šventės,—sako toliaus Samuel Gompers — iš-reikšiančios tiklybinc, pilietinę ar karišką dvasią, bet nebuvo nei vienos šventės, kuri atstovautų industrinij dvasią, kuri yra did ir svarbiausia kiekvienos tautos įjėga. Jis patarė, kad pirmas panedėlis rug-sėjo mėnesij būtų paskirtas šventei, nes tas išpultų be-veik smagiasin metų laiku ir beveik pačiam viduryj tarp Ne-prigulmybės Dienos (4 d. liepos) ir Padėkavonės Dienos.

Daug kitų priežasčių jis padarė ir sumanymas iš sykio susitike su didžiausiu pritarimu.

Pirmą Darbo Dienos paroda ir apvaikšiojimas įvyko New York'e, rug-sėjo 5 d. 1882. Ją la-bai pasekmingai surengė vietinė darbininkų organizacija vardu Central Labor Union. Nuo tos dienos ji pasidarė nuolatinė pastovi šventė, apvaikšiojama dabar kiekvienam mieste po visą šalį.

Šią šventę patvirtino vėliaus Amerikos Darbo Federacijos sei-mas ir Knights of Labor susivaziavimas. Ji pradėjo platin-tis labai greitai nuo miesto į miestą. Miestų tarybos ir valstijų le-gisliatūros pritarė šiam papročiu ir išleido įstatymus, patvirtindami Darbo Dieną kaip legalę šventę. Pagalios, liepos 28 d. 1894 me-tuose, Darbo Diena pasiliko na-cionalė Amerikos šventė, nes ta diena Suv. Valstijų Kongresas išleido specialį apie tai aktą, arba įstatymą.

Malunų Svarba.

Akyva žinutė šiomis dienomis per Zurichą pareina iš Vokietijos: Brest Litovsko santaika dabar virsta šaltiniu užvydo tarpe vadovų vokiškosios pramonės, kurie regėdami, kaip Ukrainon išveža mašinas malunams, skuras ir kaučuką, prisibijo lenk-tynių po karės įvykstančių. Vokiškųjų malunininkų sąjunga kreipėsi, girdi, su karčių protestu į valdžią už didelį Ukrainai maluninės mašinerijos į Ukrainą, sakydama, kad po karės vokiškieji malunai ant Reino upės turėsią malti rusiškuosius kviečius dėl Belgijos, Hollandijos, Šveicarijos ir rytinės Prancuzijos.

Malunininkai gnodžiasi, kam vyriausybė dabar mašinanti Ukrai-ną į lenktynes, nesą leisdamą statyti naujus malunus, kurie nepoigiam pradės sekti paskui Amerikoniškąją sistemą ir eks-portuos miltus azuot javų, griaudami tuomi vokiečių maluniškąją pramonę.

Sąjunga reikalauja tuoju už-
drausti išvežimą maluniškos mašinerijos ir dar prideda vieną argumētą, beje: kad Ukrainiečiai juk turės nemaža atrubių, kuriomis penės dideliaisias bandas gavių ir tokiu būdu išplėtos dar kitą įžymią pramonę...

Norėčiau, kad šitą žinutę aty-džiai perskaitytų ir širdin išdėtų lietuviai, kurie mintija apie pramonės pakėlimą Lietuvoje. Kiek daug čia mums pamokų! Juk Vokiečiai nekaita atineša ir prie Lietuvos! Jie pavydi taipgi Lietuvai pramonės... Ir dabar jau tankiai paskutinę karvatę žmonėms mūsų išplėšė, kaip Lietuvos Taryba praneša. O ką besakytum apie malunus, kurie Lietuvoje veik visi buvo žydų rankose? Gabensin: netik malunų mašinerijas iš Amerikos, bet naudosis Lietuva taipgi ma-lunišką Amerikos sistema. Ne-gelbės Vokiečių pavydumas! Dar labiaus lietuviai subrus remti „Lietuvos Atstatymo Bendrovę“, kuriai rupi Lietuvos malunai palaikyti lietuvių rankose. Galime suprasti, kad taipgi Lietuvai reikalingos atrubės, reikalingas gyvulių penėjimas; juk mėsos pirklyba tai viena iš dideliausių Lietuvos pramonės šakų ateityj, tai gilus šaltinis šalies praturtimui. Pamintykite, broliai, ir kėikime į darbą! Labai ir labai laikas!

J. Šliupas

BUKIT LIETUVIAIS!

Rugsėjo 12 dieną bus regis-tracija visų vyrų, kaip tai paaiškinta ant pirmo ir kitų pus-lapių šiame numeryje.

Bukite lietuviškai! Paduokite savo pravardės tikrai lietuviškai! Bukite vyrai, nesikaikyt svetimtautiškomis pravardėmis! Nesiraikyt, pavyzdžiui, „Sokolowsky“, arba „Tamulewicz“, bet rašykite „Sakalauskas“ arba „Tamulevičius.“

Bukit vyrais!

NEPAMIRŠKIT! LAIKE REGISTRACIJOS BUKITE LIETUVIAIS! SAVO PRAVARDES PADUOKIT LIETUVIŠKAI!

REGISTRACIJOS CERTIFIKATAS.

Pašauktieji registruotis vyrai, užsiregistruavę, gaus „Registracijos Liudijimus“, (Registration Certificate) truputį skirtingus formoje, bet ne turinyje, nuo liudijimų duotų registrantams tarp 21 ir 31 metų. Kadangi tie liudijimai turės būti rodomi ant kiekvieno vyriausybės pareikala-vimo, tai busimieji registrantai yra perspėjami, kad VISADOS jie su savim šitą certifikatą tu-rėtų.

Liudijimai bus mėlynos kortelės pavidale, 4 colių ilgio ir 2½ pločio, ir išrodys kaip viršui parodyta:

P. M. G. O. Form No. 68
(Drawing of U. S.)

REGISTRATION (Coat of Arms) CERTIFICATE

To whom it may concern, Greetings:

THESE PRESENTS ATTEST, That in accordance with the proclamation of the President of the United States, and in compliance with law,

John (First Name)	Joseph (Middle Name)	Sutkus (Last Name)
3132 (No.)	Main Str. (Street or R.F.D. No.)	Chicago, (City or County)
		Cook (County)
		Illinois (State)

has submitted himself to registration and has by me been duly registered this day of 1918 under the supervision of the Local Board designated on the back hereof.

..... Registrar.
(Place stamp of Local Board on back of this card)

Padrąsinimas prie tolimesnio garbės darbo.

Raudonojo Kryžiaus vienučių veiklumas buvo tulam laikui sulaikytas, bet ne todėl, kaip daugumas įsivaizdina, kad viduriniai vadovaujanti rateliai buvo tikri, jog karė greit baigsis ir tolesnis moterų darbas Raudonajam Kryžiui bus nereikalingas. Jeigu ir mūsų valdžia turėtų tokias vil-tis, tai tas būtų pavojinga klaida, nes tik tuomet mes ge-rokai galime karę sutrumpinti, jeigu mes prisirengsime ilgon karėn. Vienatinė priezastis buvo, kad puikios Ameri-
koniškos merginos ir moteris pagamino daugybę daiktų pereiną žiemą ir pavasarį,—daugiausiai chirurgiškų rišalų, kad išdirbinėjimas turėjo but tulam laikui sulaikytas.

Bet Raudonojo Kryžiaus organizacija pasilieka nepaju-dinta ir rengiasi į naują, rimtą darbą mūsų kareiviams anapus didžiojo aukaujančių savo gyvastį, kad išgelbėjus žmoniją ir civilizaciją nuo gresiančios nelaimės. Visi pereiną laiką puikiai dirbusieji tik laukia paliepimo, kad pradėjus naują darbą su nauja energija, kurios mūsų vyrai visai ne-reikalauja, pakol jie esti sveiki, bet kad jie turėtų visus ga-limus parankumus ir patarnavimus, kuomet jie tampa su-žeisti arba suserga.

Ir jeigu žiaurus Hunas neprisipažins, kad jo hordos ne-gali amžius laikytiesi prieš civilizacijos suvienytas įjėgas ir demokratiškas tautas, tai nauji pasiaukavimai bus reikalin-gi, nauji reikalavimai kils ten, kitoje pusėje ir nauji pasi-sventimai, naujas darbas—šioje didžiojo pusė.

Tokiame laike kiekvienas žodis, užtikrinantis, kad va-romas darbas ir pasišventimai yra branginami ir kad jie yra tikrai reikalingi,—tokis padrąsinimas yra labai geis-tinas.

Mes randame panašų padrąsinimą laiske nuo p. Elbert Beeman, čikagiečio. P-as Beeman buvo pasiustas į Fran-cuziją per Wilsono ir Ko. skerdyklas, kad pasidavus Raudonojo Kryžiaus darbu. Patarnavimas tokio žmogaus, kaip p. Beeman, kuris yra patyrusis oficialis organizatorius ir administratorius, yra labai svarbus Raudonajam Kryžiui. Wilsono įstaiga pasiuntė p. Beemaną į Francuziją ir jo darbas ten buvo auka Wilsono kompanijos—karės prigelbai.

Wilsono įstaiga turi Raudonojo Kryžiaus skyrių Chi-cagoje, kurio numeris yra 94, ir kuriame p. Wilsono mote-ris ir seseris yra labai veiklios darbininkės. Šis skyrius ap-laikė nuo p. Beeman laiška, kuris turi but skaitytas per kiekvieną Raudonojo Kryžiaus darbininką, kad persitikir-nus, kokią neapsakomą naudą organizacija atneša mūsų ka-reiviams; jis yra įkvėpimas visoms moterims ir toliaus dirb-ti su didžiausia energija ir greitumu.

P-as Beeman rašo:

Kur nors Francuzijoje, birželio 25, 1918. Mergaitėms Wilsono Raudonojo Kryžiaus Skyriuje:

Dažnai aš mislinau apie Jus ir Jusų gerą darbą nuo laiko mano atvažiavimo Francuzijon. Man buvo smagu pamatyti chirurgiškų raiščius, vartojamus ligonbučiuose. Tas manę pertikrino, kaip labai jie yra reikalingi ir kaip Jus, po dienos darbo, pasišvenčiate šiam geram reikalui. Tikrai aš didžiuojusiu Jusų dirbamu darbu ir aš esu tik-ras, kad kiekvienas, turis su Wilson ir Ko. susinešimą, taipgi tuomi pasididžiuoti gali.

Tikrai Jus negalite padaryti nieko kito, kas būtų rei-kalingesnis už Jusų atliekamą darbą. Jeigu Jus tik ineitu-mėte ligonbutin, kuris yra netoli nuo mano viesbučio ir pa-matytumėte šimtus sužeistų amerikontų, kuriems galimai ge-riausiai patarnaujama, vien tik tais raiščiais, kuriuos Jus padarote, tuomet Jus pajustumėte atmokėjimą už visą savo triusą. Aš esu įsitikinęs.

Aš norėčiau, kad man leistų cenzorius papasakoti Jums apie mano patyrimus, apie reginius, kokius aš mačiau. Tas nebūtų jums smagu, bet yra daug žingeidžių dalykų, kurie rišasi su mano kelione, kurios aš vienok negaliu aprašyti, bet apie kurią man bus smagu Jums apipasakoti vėliaus, kuomet aš sugrįšiu.

Yra viena gera pusė karėje, butent, nuo paskutinio ofensyvo Amerikos kareiviai patapo karžygiais, kuriuos visi garbina,—jie dabar yra skaitomi lygus angly ir fran-cuzų kareiviams. Kuomet nors ateityje jie, šitie mūsų karžygiai sugrįs ir aš viliuos buti ten, kad nuėmus savo kepurę prieš juos.

Su geriausiais linkėjimais Jums ir Jusų geram darbu, pasilieku su širdinga pagarba,

Elbert Beeman

Štai ką rašo apie Amerikos kareivius ir apie Raudonojo Kryžiaus darbą žmogus, kuris istisus metus gyveno tarp darbininkų, kuris gelbėjo prirengimui jaunų vyrų ir moterų į jų gyvenimo darbą.

Šis laiškas turi but padrąsinimu kiekvienam jaunam vyrui, ant kurio gula pereiga stoti į pasaulio liuosybės apgynėjų eiles: jis turi paraginti ir Raudonojo Kryžiaus gelbėtojas, kurios pasiaukauja naudingam darbu, idant jų darbas palengvintų našta, kuri gula ant mūsų vyrų, ir kad reikauli esant, jie gautų greičiausiai patarnavimą ir geriausią pagalbą.—Apgarsinimas.

Kaip Vokietija Išleido \$20,000,000 Amerikoj.

(Tas iš pereinamo numerio)

Vokiečių Štabo Instrukcijos.

Iš kur šitie ir kitoki panašūs "biurai" imavo pinigų savo darbo varymui Amerikoj, tą pamatys, o vėliaus, dabar gi prie šios progos įdomu bus paminėti vieną sekretorinį Vokiečių Vyriausio Štabo cirkuliarą išsiuntintą savo atstovams. Šitą cirkuliarą atspausdino francūzų laikraščiai. Dalis to cirkulioro, išversta iš francūzų vertimo, skamba sekančiai:

Cirkuliaras lapkričio 2 d. 1914 m.
"Generalis Kzatrier Militariškiems atstovams ant Rusų ir Francūzų frontų, taipgi Italijoj ir Norvegijoj."

Visose šakose vokiškų bankų esančių Sveicarijo, Norvegijoj, Sveicarijo, Činuose ir Suvienytose Valstijose, tapo atidaryti specialieji karieši depozitai specialiejiems kariešiams reikalingam. Vyriausia kvatiera įgalioja jus vartoti šituos kreditus [pinigus] iki neapribotam laipsniui [vadinasi, kiek tik nori] su tikslu naikinti dirbtuves, lagerius ir svarbiausius mišiatyrių ir civilijų reikmenų centrus, priklausančius priešiui. Apart kurstymo darbininkų prie streikų, privalo būti padaryti žingsniai: pagadinimui masinių ir masinerijų dirbtuvėse; sunaikinimui laivų, vežančiųjų kariešių medžiagą į priešo šalis; sudeginimui sukrautos žalios medžiagos ir jau išdirbtų tavyrų, o taipgi pralatinimui iš didelių industrijų centrų elektrikos pajėgos, kuro ir maisto. Specialieji agentai, kurie bus pristatyti jums, pristatys jums tinkamas būdus padarymui eksplozijų ir padegimų: jie taipgi priduos jums surašius tokių žmonių šalyje esančių po įsų priežiūra, kurie nori apsimti atlikti šitą naikinimo uždutį.

(Pasirašo) Dr. E. Fisher.

Iš kur propagandai pinigai ėjo.

Platinimui vokiško propagandos Amerikoj reikėjo daug pinigų. Iš kur juos imta? Iš įvairių šaltinių.

Toliau dalį pinigų surinkta iš privatių šaltinių. Aukas tam tikslui, tarp kitų, rinko Dr. Karl O. Bertling, kuriam vokiškas ambasadorius suteikė sekančią rekomendaciją, tuomet duodamas suprašant: kad pati Vokietijos valdžia stovi šio sumanymo už akalyje.

Imperiškoji Vokiška Ambasada.

Washington, Lapkr. 4. 1918 m.
Siūmami as leidžiu šaukiantisiam rekomenduoti jums Dr. Karl O. Bertling, Direktorius Amerika-Instituto Berline, Dr. Bertling išlėstys jums nekurios dalykus, kurie lytisi veiklu nuo Centralinio Biuro Vokiečių ir Austro-Vengrijų darbininkų. Šisai darbas, kaip ir rinkimai aukų, jo tolimiesiam išplatiniui yra verti didelės užuojautos.

Dr. Bertling yra įgaliojotas priimti aukas bilkokioj sumoj. Žekius reik, išrašyti vardu kasiečiau Hans Liebau.

Jūsų su ypatinga pagarba (parašo) J. von Bernstorff

Kuomet aukos pradėjo mažėti, Vokietijos ir Austro-Vengrijos valdžios turėjo pačios gausiau prisidėti prie minėto Biuro užlaikymo. Kaip tas įvyko, apie tai pasakoja R. H. Otto, buvęs vokiškas konsulis Kingstone, Jamaikoj:

"Aš — sako jis — parašiau Vokiškai Ambasadai, išguldymas visą reikalą ir patardamas, kad Vokietijos Valdžia subsidijuotų (remtų) Biurą, skiriant, reguliarius sumas. Per kelis mėnesius aš jokio į tai atsakymo negavau, bet vieną dieną aš gavau pakvietimą telefonu nuo Dr. Heinrich F. Albert, idant pasimatyti su juo jo ofisė, prie 45 Broadway (New York). Kuomet aš pribuvau, jis pasakė man, kad Vokiškajai Ambasada įgalioja jį duoti musų Biurui iki \$2,000 kas mėnuo. Po to jis man davė \$2,000, daugiausiai šimtdolieriėmis... Visuo met, kuomet aš suzinodavau nuo Mr. Liebau, kad Biurui reik pinigų, aš duodavau Dr. Albertui 24 valandas laiko ir po to nueidavau ir gaudavau nuo jo pinigų. Iš viso aš perdaviau Liebau tarp \$24,000 ir 30,000."

Kaip jau minėta menamuoju šito Biuro tikslu buvo surasti užsiėmimą Vokiškiam ir Austriškiems pavaldiniams, kurie liuosnoriai aplėdo darba dirbtuvėse, dirbančiose taktininkų naudai.

Bet tikra to Biuro uždutis pasirodė iš laisčių, kokius minėtas Liebau siuntinėdavo vokiečiams, dirbantiems tokiose dirbtuvėse. Štai kopija tokio laiško:

Mr. ————— Rugsėjo 24 d. 1915 m.
Brooklyne

Kadangi mes girdėjome, kad jūs dirbate vienoj iš daugelio dirbtuvių, kurios pristatinėja karieši medžiagą Vokietijos priešiui, tai mes norime atkreipti jūsų atydą į tai, kad sulyg pranešimo, apskelbto daugelyj laikraščiu, sulyg Vokietijos Kriminalio Kodekso, Sekcijos 80-tos, jūs prasikaltote išdavystėje, jeigu jūs esate Vokietijos pavaldinis.

Austrijos valdžia nuėjo dar toliaus. Per svetim-tiškus laikraščius ji išplatino čia Amerikoj pro-klamaciją, kurioj grąsino bausme nuo dešimties iki dvidešimties metų kalėjimo visiems Austrijos pavaldiniams, kurie dirba tokiose dirbtuvėse, jeigu jie sugrįžtu Austrijon. Kapitonas von Papen panašius cirkuliorius išplatino Vokietijos vardu.

Praneša, kad straikus sukėlė.

Kokios iš to buvo pasekmės? Tas galima matyti iš mėnesinių raportų, kuriuos Biuro vedėjas Liebau siųsdavo Vokiškai Ambasadai Washingtonan. Pavyzdžiui, jo raporte už vasario mėnesį 1916 m., yra toks pranešimas:

"Nuo rugsėjo 1915 m., kuomet Biuras pradėjo savo darbą, per vasario mėnesį 1916 m. aprupinta 2828 vokiški ir 1638 austro-vengriški pavaldiniai. Aplikantų abelnas skaitlius iki šiolei siekia 8000. Iš jų 60% yra iš dirbtuvių, dirbančių amuniciją ir karieši medžiagą, o 40% butų dirbė tokiose dirbtuvėse, jeigu agentura nebutų jais pasirupinusi..."

Inžinieriai ir ypatos iš geresnės klišos pozicijų tapo prikabinėti per Biuro propagandą palikti karieši medžiagos dirbtuves...

Komerčiniai darbo biurai šioj šalyj neturi technikų, kurie būtų be darbo... Daugelis sumišimų ir pertraukų darbuose, nuo kurių karieškos medžegos dirbtuvės nukentėjo, ir kurinos ne visuomet galima buvo greit prasašinti, bet kurie (sumišimai) atpenė tankiai privedavo prie ilgų streikų, — visa tai galima prioloti energiskai Biuro propagandai."

Streikai ir kaip juos sukeldavo.

Svarbiausis ginklas, kuriuo Vokietijos ir Austro-Vengrijos ambasadoriai mačė pasinaudojo Amerikos industrijos sunaikinimui, buvo streikai lie sumanė visur, kur tik galima, sukelti dirbtuvėse darbininkų streikus. Žinoma, jie ir jų agentai nesakydavo darbininkams, kam jie tuos streikus kelia. Jie nesakydavo, kad tas yra reikalinga jų Vokietijos ir Austro-Vengrijos, valdžioms.

Jie per savo nusamdytus agentus ir parsidavusius, besąžiniškus, arba apjokusiai kvailus darbininkų vadus ir vadukus darbininkus kurstydavo prie streikų, aiškindami, kad tai esą delei darbininkų gerovės, ir persistatytami geriausiais darbininkų draugais.

Kad tai buvo darbas "vilky avies kailį", ne sunku buvo ir tuomet suprasti tam, kas turėjo "akis atidarytas." Bet štai ir oficialis prapardymas Austrijos ambasadorius Dumba, savo raporte užrubežį ministerijai Viennoje, taip paaiškina patatinį streikų tikslą:

"Mano nuomonė yra tokia, kad mes galime disorganizuoti (pakrikdyti) ir sulaukyti per dvi eilę mėnesių, o gal ir visai sustabdyti išdirbimą amunicijos Bethlehem ir Viduriniuose Vakaruose [Bethlehem yra didžiausia Amerikos amunicijos dirbtuvė Pensylvanijoj, Viduriniuose Vakarais vadinama apskritys aplink Chicago], kas — rašo toliaus minėtas Dumba — yra sulyg nuomonės vokiško, karieši attachė svarbu ir pilnai persveria suliginamai nedidelį išleidimą pinigų tam reikalui".....

"Darbininkų Taikos Taryba."

Taigi vokiški agentai pradėjo visur darbuotis ukėlimui streikų tarp darbininkų. Pasekmingiausiai tame darbavosi taip vadinama "Darbininkų Nacionalė Taikos Taryba" (Labor's National Peace Council). Šitą organizaciją pinigiskai užlaikė Franz von Rintelen, kuris atvyko Amerikoj pradžioj balandžio mėnesio 1915 metais.

Menamu šios organizacijos tikslu buvo apsaugoti Suvienytas Valstijas nuo karės ir išreikšti darbininkų jausmus, kad jie geidžia taikos ir yra priešingi karui.

Laikė pirmo savo mitingo, kuris įvyko birželio 22 d. 1915 m., tarp kitų rezoliucijų, šita Taryba užgėrė dar ir sekančią rezoliuciją:

"Nutarta, darbininkų atstovų, susirinkusių Taikos Kongrese, mieste Washingtone, kad būtų įsteigta ir šiūmori yra įsteigiama organizacija kuri bus žinoma vardu Darbininkų Nacionali Taikos Taryba, turinti savo tikslu padarymą ir užlaikymą visavietinės taikos visais garbin gais budais..."

Šios Tarybos prezidentu buvo kongresmanas Frank Buchanan iš Chicago.

Tuoiaus ant rytojaus po šito kongreso jis parase prezidentui Wilsonui laišką, kuriame jis pranešė jog Tarybos komitetas nori gauti pas Prezidentą audienciją (pasimatymą), idant supažindinus jį Prezidentą Wilsoną, su "darbininkų" kongreso nutartomis rezoliucijomis.

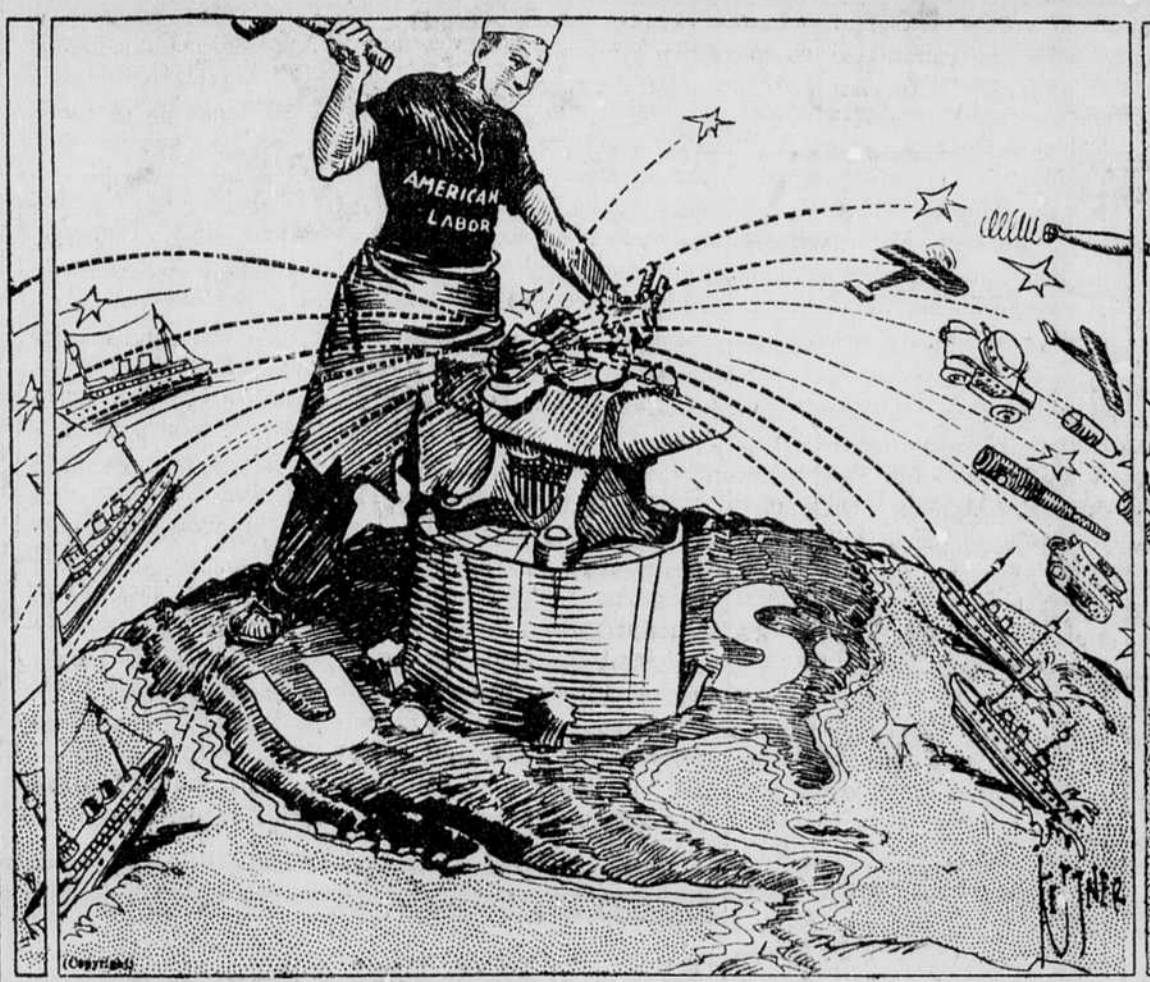
Prezidento sekretorius atsakė, kad delei svarbių ir neatidėtinų reikalų, prezidentas tuom tarpu negali su minėtu komitetu pasimatyti. Buchanan tasai vokiečių įrankis, po to davė prezidento sekretoriui tokį atsakymą jau iš Chicago.

Labor's National Peace Council, Chicago, Ill. Liepos 28 d. 1915 m.

Hon. T. P. Tumulty,
The White House,
Washington, D. C.

Mano gerb. Mr. Tumulty:—

Jūsų nurodymas, kad prezidento laikas buvo taip pilnai užimtas... jog jis negalėjo suteikti audiencijos darbininkų atstovams... idant suteikti jiems progą asmeškai prirodyti, jog papirkta (subsidized) presa, reprezentuojanti organizuotus Amerikos doliarus... misrepresentavo darbininkų nuomonę laike dabartinio krizio, — [toks jūsų nurodymas] yra lygus užreikšimai, kad Prezidentas daugiau rūpi norai Didžiojo Biznio [suprask: kapitalistų] negu išgirsti širdingus jausmus paprastų žmonių.

"DARBO DIENA"

Amerikos darbininkai, dirbantieji čia kariešius ir kareivius prisidėjo prie karės laimėjimo lygiai kaip ir kareiviai anapus jurių. Amerikos ištikimi darbininkai kėlė kareiviu gražią "prezentą."

Komentariai.

Palinkę į Vakarus, Neg į Rytus.

"Lietuvos Reikalai yra Daugiau"

Pas mus yra tulas burių žmonių, kurie delei savo neišmanymo, arba delei savo partijinių išrovimų — o gal but dėl vieno ir dėl kito — mėgina klaidinti lietuvių visuomenę ir atokiai mažiau nusimanančius gali suklaidinti.

Ypatingai tankiai tokie gaivalai naudojasi Lietuvos Taryba, kurią norėtų perstatyti žmoniems, kaip Lietuvos "pardavikų" Vokietijai.

Lietuvos statesmonai, būtent Lietuvos Taryba, viename savo apreiškime Vokietijos valdžiai išsitarė, jog "normalinėse sąlygose Lietuvos reikalai yra pakrypę daugiau į vakarus negu į rytus."

Šis išsitarimas Lietuvos Tarybos ir iš kitų jos padarytų žygijų, išvedama, kad esą Lietuvos Taryba pardsiduodanti Vokietijai. Bet toki išvedimai yra aiškiai klaidingi ir labai paviršutiniai.

Čia nėra reikalo bent tuom tarpu teisinti Lietuvos Tarybos. Ji gali vieną-kitą žingsnį padaryti klaidingai, ypač kuomet turėsimė omenyje tą faktą, kad ji iškėlė, nes yra likimo priversta lošti, politiskai-diplomatiškai "geimį" su didžiausiais intrigantais — Berlio diplomatiškuoju ofisu, — taip pat Lietuvos Taryba neturi tame, taip sakant, profesionalio patyrimo ir yra priversta vadovautis tik savo sveiku protu.

Taigi sakau, Lietuvos Taryba gali padaryti vieną-kitą "paslydimą." Bet mes per daug gerai pažįstame Lietuvos Taryboje esančius žmones, kad galėtume faleisti nors mintį, jog jie norėtų, ar manytų Lietuvą "par-

duoti" Vokietijai. Tai yra aiškus absurdas, kuris gali būti vartojamas tik nesąžiniškų politikierių.

Sakysim, kad ir viršminėtas Lietuvos Tarybos užreikšimas apie Lietuvos "pakrypimą daugiau į vakarus."

Ar tai reiškia, kad jie norėjo pasakyti, jog Lietuva yra pakrypusi prie Vokietijos, nes ji yra į Vakarus nuo Lietuvos? Butų perdrąsus ir visai neapgalvotas tvirtinimas.

Kiekvieną pasakymą galima dvejopai suprasti — sulyg litaros ir sulyg prasmės; sulyg to, kas eilutėse yra juoda ant balto parašyta ir sulyg to, kas galima "tarp eilučių" perskaityti. Diplomatijoj ypatingai reik daboti, kas "tarp eilučių" gali but pasakyta, t. y. kas yra nedaakyta, arba kokias išvadas galima padaryti iš to, kas pasakyta.

Taigi ir apie tuos "vakarus," linkui kurių Lietuva linksta. Žmogus pažįsta užtektinai geografiškai, kad žinotų, jog į Vakarus nuo Lietuvos yra Vokietija. Iš to pasidaro išvada, kad jeigu Lietuvos Taryba pasakė jog "Lietuvos reikalai yra daugiau pakrypę į Vakarus negu į Rytus, tai reiškia, kad Lietuvos Taryba yra už Vokietiją. Aišku, kaip ant delno, ar ne?

Visai ne! Vakarai mat visai suprantami. Diplomatijoj, politikoj, Europos istorijoj "Vakarai" nereiškia Vokietiją, kuri yra Europos viduryj, bet reiškia vakarinę Europos dalį — Francūziją, Angliją, Belgiją, Hollandiją, net ir Italiją.

Kuomet mes kalbame apie Vakarų Europos kultūrą, mes turime omenyje ne tiek Vokietiją, kiek viršminėtas tautas, kurios yra tos kultūros pranokėjais.

Todėl suprantančiam žmogui, mokančiam skaityti ne tik "su-

lyg raišes" minetas Tautinės Tarybos pasakymas gali reikšti mažiau du dalykus: vienas, — Vokietiją, kita — Europos Vakarus. Mums žinant lietuvių tautos upą prieš vokiečius, pažįstant musų tautos istorinę praeitį su vokiečiais; pažįstant pagalias Lietuvos Tarybos žmones, negali būti jokių abejonių apie tai, ką jie, vadydami politiską "geimį" su savo prispaudėjais, turėjo omenyje po žodžių "Vakarai," — jie turėjo vakarinę Europą, talkininkus, o podrang paliko vokiečiams minklę atminti: jei nori, gali manyti, kaip sau nori — ypač, kad tau aš negaliu dabar pasakyti atvirai, ką aš apie tavę manau...

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

P. P. Baltrai. So. Bostone.

Redakcija negali priimti tokių rankraščių, kurie yra pažymėti, kad jų negalima trumpinti arba taisyti, jeigu minėti rankraščiai tokio trumpinimo, arba taisymo reikalauja. Jūsų korespondencija yra tokios rūšies rankraštis ir todėl tilpti negali. Antras dalykas, "Lietuva" drįsta manyti, kad taip vadinama "tautiska bažnyčia" ir "tautiskos bažnyčios vyskupas" — kaip jie apsirėškia čia, musų išeivystėj, yra negarbi, bet lietuvių tautinio judėjimo — žeminimas.

P. K. V., Philadelphia, Pa.

Su mielu noru įdėtume jūsų eilutes, bet kad jos neturi ritmo, o ir rima taipgi slubuoja.

A NATION'S STRENGTH IS IN ITS FOOD SUPPLY

Eat Less — Waste nothing
Create a Reserve
AMERICA MUST FEED
120,000,000 ALLES

Liepos 28 d. 1915 m.

"Aš, kaip žinoma, žmonių balsais tapau patos Tarybos kasierius ir darbininkų lyderis, kuris imtas iš Amerikos darbininkų eilių, idant tar-lydyjo, kad Henry Martin, vienas iš tos Tarybos nauciūn jiems Kongreso Butė ir idant kaip jo organizatorių, prase jį pagelbėti jam prie sukėlimo streikų amunicijos dirbtuvėse ir jeigu tu pasisektų, tai už tai Bohm turėjęs gauti \$5,000 iki \$10,000.

Tuomet tapo pasamdyti "darbininkiški" agitatoriai, kurie atsilankė amunicijos išdirbimo centruose rytinėse Amerikos valstijose ir sukėlė strikus keletoje vietų, — jų tarpė Schenectady, N. Y., ir Bridgeport, Conn.

Kaip tie samdyti agentai raportavo apie savo veikimą, liudija sekantis tipiškas telegramas nuo vieno iš agentų savo "bosui":

H. B. Martin,
Hotel Sherman,
Chicago, Ill.

Organizatoriai iš valstijų, kuriose dirbama karieši amunicija, turėjo vakar savo posėdį Bridgeporte. Kalbėjau su jais. Streikai gali iškilti. Raportai parodo, kad darbininkai yra pasirengę priversti prie išpildymo reikalavimų. Nauji "trubeliai" dirbėjams karieši reikmenų sukils po visą šalį.

William Delehanty.
(Toliaus bus)

LINKSMA NAUJIENA.

[Prieštąs pranešimas].

Laikai sau už pareigą pranešti visiems kreditoriams A. Olszewskio trusto, kurie sudėjo ant mano rankų "A. Olszewski Trust Certificate", Trust No. 6940," atėmimui Mildos Teatro iš trustee, kad nuo dienos, 30 rugpjūčio 1918 m. Mildos Theatre Association yra pilnu ir neapbrėžiotu savininku Mildos Teatro, Chicago Title and Trust Company išdavė musų bendrovei "deed," kuris yra užrekorduotas po No. 6383650, o Carteris musų bendrovės buvo rekorduotas liepos 31 d. 1918 m. po numeriu 6388037. Tokiu budu musų bendrovė nuo rugpjūčio 30 d. 1918 m. yra ne tiktaite teisota korporacija, bet ir turi turta, kurio atėmimui iš trustee buvo sutverta.

Visos randos, kokios įplaukia iš Mildos Teatro nuosavybės, eis nuo rugsėjo 1 d. 1918 m. Mildos Teatro Bendrovės izdan, o gale metų bus išmokėtos visiems dalininkams, kaip dividendas už "sėrus." A. Olszewskio Trusto Kreditoriai, kurie prisirašė, arba dar suspės prisirašyti prie musų bendrovės, ims didesnę procentą už tuos pinigus, kurie jiems buvo neišmokėti iš A. Olszewskio Bankos, negu už tuos kuriuos gavo ir laiko bankoje pasidėję. Tarpodys, kad A. Olszewski nebuvo bankrutas, ir kad jo turtas buvo vertas visų jo skolų. Bet kad apsaugojus kreditorius nuo nuostolių, kurie kyla iš operacijos turto per trustus ir receiverius, reikėjo sutverti bendrovę, kuriuos tą turta savo globon paimtų. Tas yra taip aiškus dalykas, kaip saulė, bet ne visi kreditoriai tą supranta. Tie kreditoriai, kurie tos teisybės nesuprasti, ir vėlon pristoti prie bendrovės, kurias tvėriau, laiko savo trusto sertifikatus, laukdami licitacijos atlikusio turto, supras, kad klaidą padarė, bet jau bus per vėlu.

Skirtumas tarp susiorganizavusių ir nesusiorganizavusių kreditorių yra šitas: Susiorganizavusie kreditoriai ims kas metą dividendus iš savo bendrovės, ir sulauks geresnių laikų, galės parduoti savo sėrus už pilną kainą. Nesusiorganizavę kreditoriai jokių dividendų ar procentų už savo "trust certificate", negaus, nei už dešimties metų, o sulaukus licitacijos gaus nuo doliaro po 5 ar 10 centų ir tuomi jų dalykas užsisbaigs.

Prie tos progos pranešu visiems kreditoriams A. Olszewskio trusto, kad daugiau jokių bendrovių neorganizuosiu. Mildos Teatro Bendrovė yra paskutinė kokią sutvėriau. Yra dar keli šimtai sėrų Mildos Bendrovės, gaunamų už A. Olszewski Trust Certificate, ir kas suspės išmainyti savo trust certificate už tą sėrų, tas bus laimingas. Išbaigus visas Mildos Teatro Bendrovės sėras, atliks dar pas žmones trusto sertifikatų ant sumos daugiau negu \$136,000.00, ir pirmo mortgage ant viso atlikusio turto daugiau negu \$31,000.00. Kas turi nors truputį supratimo ir moka skaitliuoti, tas gali apskaičiuoti kiek jo trust certificate bus vertas sulaukus licitacijos atlikusio turto. Tuos dalykus aš jau daugiau neaiškinsiu.

Baigiant šitą pranešimą, turiu ištarti širdingą ačiū visiems tiems kreditoriams A. Olszewskio trusto, kurie sudėjo ant mano rankų trusto sertifikatų ir pasirašė ant įgaliojimo, reikalingo atėmimui namų iš trustee ir atlikimo viso darbo. Be tokio kreditorių užsitikėjimo darbas tas negalėtų but buvęs atliktas. Iki šiam laikui ant mano rankų buvo sudėjęs trusto sertifikatų sekančiai: Atėmimui namo del Mirga Hall Association — 99, atėmimui Mildos Teatro — 1030 viso 1129. Skaitlius tų sertifikatų kasdien didinas, nes nėra tokios dienos, kad keli sertifikatai neprišidėtų. Gaila tik, kad jau nedaug daugiau galėsiu priimti, nes Mildos Teatro bendrovės sėrai visai baigiasi.

Išmokėjimas dividendų mano sutvertu bendrovių įvyks sekančiame laike: Mirga Hall Association, išmokės dividendus bėgyje sausio mėnesio 1919 metu, ir Mildos Theatre Association, bėgyje rugsėjo mėnesio 1919 metu.

Se tikra pagarba,
J. J. Hertmanavičius.

Ka Grįžę Rusijon Rado.

Iškilus Rusijos revoliucijai, grįžo Rusijon lietuvių iš Amerikos. Tačiau tokių amerikiečių buvo nedaug. Kur kas daugiau buvo grįžusių Rusijon lietuvių iš Anglijos.

Anglijos mat padaryta sutartis su Rusija, sulgy kurios lietuvių, gyvenantieji Anglijoje, turėjo arba Anglijos kariūmenės stoti, arba Rusijon grįžti. Daugelis Anglijos lietuvių velijo Rusijon grįžti ir Anglijoje vadžia išsiuntė keletą laivų tokių "pargrįžėlių", tarp kurių buvo ne mažas skaitlis ir lietuvių.

Ka jie Rusijon rado, ir kaip jiems bolševikų rojus patiko, apie tai aiškina savo laiške tulas P. Mikna gyvenusis pirmąs Londono ir pargrįžusis Rusijon. Laiškas buvo rašytas balandžio 20 d. 1918 m. ir ailpo "Išėvių Drauge".

IS RUSIJOS ROJAUS.

"Liaufierių Valdžia."

"Aš dabar esu Petrograde, atvažiuavau čion pinigų atsitiinti. Nežinau ar gausiu, ba dabar Rusija valdžioj "liaufierių"; daro jie kaip nori, o bėdnam žmogui dešimtis syk sunkiau, negu pirmąs būdavo. Dabar Rusijon fabrika tustoj, žmonių milijonai be darbo, pinigai neturi vertės. Sviesto svaras 15 rub., mėsa tiek pat tik gauti negalima, o mylių svaras 4 rub. Kepurės nęgausi be 40 rub. o kitkas ir kalbos nėra kaip pabrango. Neišduodama žmonėms iš bankų pinigų, bankas užrūbežinis liaufierių rankose.

"Ši Sibyro nieko negalima į Petrogradą išvežti, ir kitur bėdas. Naujoji valdžia pasisavino krautuves ir kaip seniau lietuvių būdavo persekiojama už knygas — taip dabar čia už duoną. Duonos nevalia nęstis per 2 svarų; ka užmato daugiau turint, atima ir patį suėda. Valdininkų šunys tur gana, o darbininkai nors badu mirk.

"Ir drabužius atima. Jei ka vežasi iš Petrogrado į Sibyrą pora siūtų — atima, ir kareiviams važiuojantiems iš fronto, valdininkai atima. Teisybės nėra. Vagia robovąja, pjauna ir šaudos vieni kitus.

Boševikiški Kapitalistai.

"Dabar Rusijon tik pasidaugino įvairių kapitalistų darmojėdų (veltėdžių), nes senų dauguma tebera, o dar visoke liaufierių naujoji valdžioj užsponavojo ir skriaudžia žmones, engia. Patįs rusai kalti, kad pakėnė: valdžia daro ka nori. Kytresnė valdžia nuvertė, o dabar nauja dar kvailiau rėdo, narodui skurą lupa. Kur buvo vienas žandaras — ten dabar 25, o kožnam reikia mokėti algos po 400 rublių ant mėnesio, prie valdžio ir drabužių. Jie nauja valdžia gina, o bėgioti nereikia paskui robauninkų. Patįs eina per stubas, pinigų prašo, žmones nušauka. Kurie buvo katargoj razbaininkai, dabar juos paleido ir jie pastojio naujos valdžios glaučiausiais "ministeriais."

"Visi peštukai apsiginklavę. Kol vajavojo prusai, tai jų nebuvo nė girdėti, kad jų draugai fronte galvas guldė. Dabar tie peštukai viršų gavo ir savo draugus grįžusius iš fronto robovąja. Vokiečiai pusę Rusijos paėmė, peštukai tuotarp tupejo į žagarus sulindę; roo vokiečių paėmė didžiausią Odesos miestą, kad būtų norėję, — ir daugiau Rusijos būtų galėję imti, peštukai nesipriešino. O dabar tai jie didvyriai, galinčiai! Tę jėva... ateis laikas, išskars visus, kaip šunis.

"Dabar mat jie neturi sarmatos rašyti ant platformos: svoboda, (laisvė), ziemia. Svoboda — tai tik jiems patiems (viršininkams), o ne mums bėdnieks darbininkams! mums tokios valdžios nereikia, mums norisi duonos ir darbo, Valdžia tik kankina, ant dienos skiria unciją duonos ir is lauko neduoda privežti. Atima ikį paskutinio.

"Buk ten jie socialistai, bet ar taip socializmas rodo elgtis? Dykaduonių pasidaugino, jie iškilo, prie jų be kepurės turi eiti klonieks. Visokiems komitetams algų moka, o tie kruvinai žmonėms

skuras lupa, daro kaip nori.

Sibyre geriau.

"Aš grįžiu į Sibyrą, jei atgausiu savo pinigų. Aš gyvenau Omske, darbo negavau; sako, anglikui darbo nėra, jis tur ir be to pinigų. Na, o bankas tu pinigų man neduoda, ka buvau siuntęs per Londoną. Jei negausiu — eisiu pas britų konsulio, nes pinigai zagraniečiai, nevalia jų vogti.

"Sibyre duonos irgi nebuvo per daug, už pudą mokama 20 rub., bet galima gauti kiek norima. Ant mėnesio duodavo 30 svarų mylių. Dabar ir Sibyre žmonių per daug, privažiuoja iš visos Rusijos, kvaterių nėra, darbo nėra ir bėdas greičia.

"Treinais (traukiniais) važinėja rusai susikimę, ant stogų susilipę, veža ta'oriniais kaip gyvulius. Kiti iš Sibyro vežs duonos ir maisto. Be "parunko" jokio, sviesto milijonai guli ant kelių alkani, apdriskę. Buvo caras nieko, gero nebuvo, o dabar nė to tiek nėra. Pats aš kaltas, kad vykau Rusijon, vėčiau būčiau britų armijoje sluzijęs."

P. Mikna

Atsišaukimas

Dėl Lietuvių Laikraščio Anglų Kalboje.

Mes lietuvių taip mažai turime literatūros anglų kalboje, kad jau mažiau vargiai galima ir be turėti. O čionai informuoti angliškai kalbančią visuomenę reikals Tankiai ateina žinios iš Europo ir mes neturime įrankio, su kurio pagelba galėtume nušviesti klausimus. Be tokio laikraščio tai mes kaip be burnos. Juk ne parašys gi laiškus visokiems valdininkams ir prie valdžios vair stovintiems žmonėms. Laikraštis anglų kalboje musm labiau reikalingas negu vanduo žuvisms. Šis klausimas jau seniai svarstomas Tautinėje Taryboje, bet jo išrišimas vis bevo atidedamas, nes tam reikalinga daug lėšų, kurių mes neturime, o paskui jau reikalinga redakcija ir bendradarbiai, kuriuos labai reikėva surasti. Taip tas reikals ir stovėjo neišrištas, nors senai jau reikėjo išrišti.

Dabar pasitaikė gera proga. Čekai, lenkai, ukrainiečiai, estonai ir armenai pasijuto, kad ir jiems taip pat reiki išleisti savo laikraščius. Išleisti tai jie dar išleidžia, bet sunku gerai išplatininti. Ukrainiečiai išleido viena tokio laikraščio numerį ir daugiau neįsteigė. Tad ir kilo su nanymas išleisti toms tautoms vieną ber tą laikraštį ir bendrai platyti.

Tautinė Taryba irgi nutarė prisidėti prie to laikraščio. Tokiu būdu susitarė šešios mazonios ir pavergtos tautos bendrai leisti vieną laikraštį ir bendrai jį platininti. Kiekviena tauta turės to laikraščio šestąją dalį ir ka norės, tą ir talpins, žinoma ir su skriauda kitoms tautoms. Sujungus šesų spikas, be abejonės šeršeripai bus ir išplatintas, kas kaip tik ant gero visie s išeina.

Jau to naujo laikraščio vienas numeris išėjo. Jo vardas "Perscope". Bet dabar reikia jį įkorporuoti, reikia lėšų tolimesniajam leidimui. Apskirtai išskaitluota kad tokio mėnesio laikraštis atseis metams į 6 tūkstančius doliarų, taigi kiekvienai tautai išeina tikrai po vieną tūkstantį. Tautinė Taryba ir užgavartavo, kad ji inės tą tūkstantį šerajis. Kokiš bus pelnas ar nuostolis — šeraininkai panės.

Taigi dabar reikalinga pirkti šerai. Tas laikraštis bus įkorporuotas ir šerai padaryti ar po to doliarų ar po 5 dol.; dar ta galutinai nenuartta. Bet lietuviams kaip jau sakėme ta tūkstantį doliarų į šerus reikia inėti bėgyje 2-3 savičių.

Siuomi Tautinė Taryba atsišaukia į visas lietuviškas organizacijas ir pavienius žmones, kad tuojaus, momentališkai, sudėtų i tuos šerus 1,000 doliarų. Reikia, kad atsirastų 100 žmonių ar organizacijų, kurios nusipirktų po šerą prekiojantį \$10.00 (jei bus šerai 5 dol., tai už 10 dol. gaus du šerus). Ir tai ta reikala padaryti tuojaus, bėgyje 2-3 savičių, neilgiau! Jei to mes negalė-

sime padaryti, tai kam dar ir dirbti, juk jau prieinamiau ir pigiau nei Saliamonas neišgalvos.

Nelaukite nei vienos minutės su prisidėjimu, nes jei mes negalėsime inėti laike inkorporavimo tūkstančio doliarų, tai kitos tautos inkorporavos ir be mūsų, o mes liksimės be nieko. Jei jau ne surinksimė to tūkstančio, tai jau paskui vieni išleisti anglų kalboje laikraštį negalėsime ir svajoti. Supraskite gi svarbą reikalo. Už 2-3 savičių bus inkorporavimas. Gal kas pasakys, kodėl nepaimti taip skubiam reikalui iš Neprigulm. Fondo tą sumą. Pirmas — fondas jau ir taip vos ištesės, kiek jam reikia išmokėti. O svarbiausia, taipgi gali fondas indėti pinigų į šerus. Juk jie visgi šerai, ir nors ne pelno, o tik nuostolius turės. Prie to viso dar inėjusieji gaus tam tikrą egzempliorių skaičių, kuriuos galės platinti. Vienu žodžiu, N. Fondai turėti reikalus su laikraščiu bend-

rovėmis labai neparanku ir netiesiog negalima.

Tikime, kad visuomenė: organizacijos ir pavieniai atsiliepiąsi sušdami dešimtines. Juk ne mažais tik nori laisvos Lietuvos, bet ir darbu.

Pinigus šerų nupirkimui mel-džiame siusti Tautinės Tarybos Sekretoriui, P. Norkui, 120 Grand Sir., Brooklyn, N. Y. Jis taip greitai, kaip tik juos apturės, jauš perdoos tuo reikalu besiru-pinančiai komisijai, kuri susideda iš Dr. J. Sliupo, P. S. Vilmonito, V. Jankausko ir A. B. Strimačio.

Tikimės šis dalas nepraeis praveikėjų ausis kolonijose.

P. Norkus.

Taut. Tarybos Sekr. Prie šio laikraščio leidimo prisideda ir katalikai. Jie iš savo tarpo nuskyrė tuomi reikalui rūpinis p. P. Mulevičių (456 Grand Str., Brooklyn, N. Y.). Tokiu būdu tas laikraštis bus bendrai lietuvių leidžiamas.

Neapleidžiama Proga

PERKANT ARBA STATANT NAMUS APIELINKĖSE CHICAGOS.

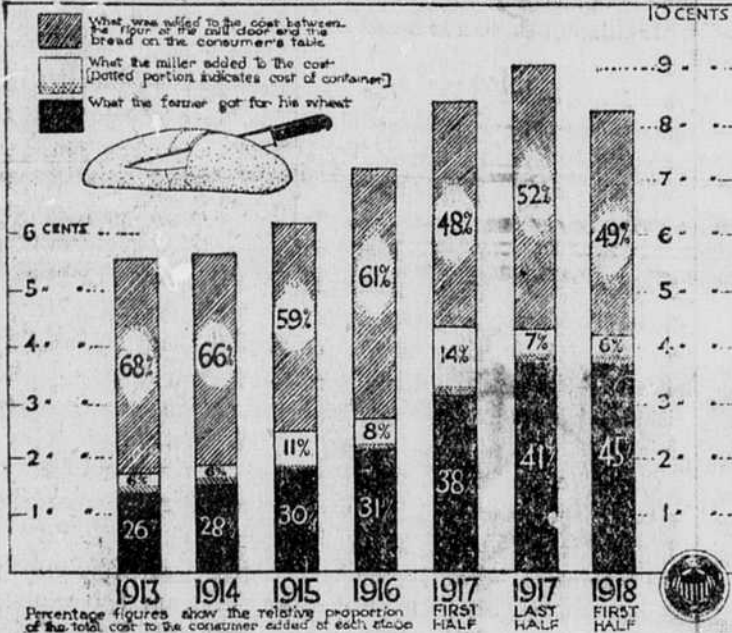
Siuomi turime už garbę pranešti Lietuvii visuomenei, kad "LIETUVA" SKOLINIMO IR BUDAVOJIMO DRAUGIJA, skolina pinigus ant neaprubėžiuoto laiko be KOMISIŲ, todėl jeigu manote pirkti arba statyti namą, neapleiskite šios progos, nes tik yra ant trumpo laiko.

Susirinkimai atsibuna Utarninkais 8-tą valandą vakare, Dom. Szemaičio Salėje, 1750 S. Union Avenue, kampas 18-tos gatvės

Su pagarba,

Kaz. Meškauskas, Prezidentas, John P. Ewaldas Sekret., 668 West 18-th Street. 2554 West 69-th Str., Telephone Prospect 107.

COST TO THE CONSUMER OF A POUND LOAF OF BREAD

Severos Gyduos užlaiko seimys suveikata.

Nusilpnėje žmonės

reikalauja sustiprinimo pirma negu neveikata juos visai apvaldo ir pirma negu visokia pagelba buva pavėli. Jie reikalauja tokiu sustiprinimo, kuris sustiprintų visą kūną. Nedaryk išmėginimų. Niekuomet nesigalėsi, pareikalavę

Severa's Balsam of Life

(Severos Gyvasties Balsamo). Jis yra žinomas kaip geras stiprinantis ir taisantis vaistas besigydant nuo kietų vidurių, nervikimo, drusko, abelo nesveikumo ir kepenų ligų. Mes patariame jį visiems, ypač ypač ti, seniams ir alpinėms. Pamegink. Kaina 85 centai, gaudamas visose aptiekose.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

DR. O. C. HEINE DENTISTAS

OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St. (Byras mas virš Aplieko). CHICAGO.

Dr. P. G. Wiegner

Priimimo valandos: nuo 8 iki 12:00 ryto ir nuo 7 iki 9 vakaro

3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

BUK SOFERIU.

tg. Niekuomet nebuvo toks didelis laikas yra gauti sau tinkamą viešis soferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užs'imimus kiek vienam, pabaligiam kursas nusų mokykloje. Mokinime pasinaudojame individualėmis sistemomis — nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rūšių. Prityre masinistai pamokis tamieta ir suteiks tinkamus patarimus ir arodymus Musų mokyklai netruksta geriausio automobilio ir kiti prietaisai. Užtikriname tamietai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas \$25.00. Federal Assn of Auto Engineers, 1214-16 Jackson 19d (Inc.)

Patieškiojimai

Aš Kazimieras Simanavičius patieškau savo pusbrolio Jono Balrušo, Suvalkų gub., Aleksoto gminos, Piplių kaimo.

Kazimieras Simanavičius 1393 Griffith Ave., Springfield, Ill.

Ant Pardavimo.

Parduodu 40 akry farmą, žemę imagoj vietoj, arti miesto, per kiemą bėga žuvingas upelis, 3 arkliai, 12 galvijų. Parsiduoda labai pigiai, arba mainau ant namo. Norintieji sužinoti, kreipkitės laišku.

Simas Žibas, McNaughton, WVa.

Office Tel. Canal 114 Home Tel. Canal 2718
Tel. 3-8 so sil Home vag dirva
Dr. A. L. Yuška
Gydytojas
Chirurgas
Gyvenimas:
731 W. 18th St., netoli Halsted St.
Ofisas:
1900 S. Halsted St., kampas 19tos

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliskos ir lietuvis kos kalbų, aritmetikos, knygyvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos taisy, Suv. Valst. istorijos, abelos istorijos, geografijos, politiskės ekonomijos, pilietystės dailiarasystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 6 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. P. Zilvitis

LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
3315 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 7179

Mildos Teatras

3138-42 S. Halsted St.

Prasideda 7 valandą kas vakaras.

Subatom ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Žemai 15c

Viršui 10c

Čia prirokojama ir karės mokesčių

Tai yra puikiausiavietė praleidimui liuosolaiko

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

Taupyk ir Paskolink Pinigus

Dėdei Samui

Jam jie reikalingi Dabar! Jums jų reikės po Karei!

Pirkite Karės Taupymo Ženklius

Suvenytų Valstijų Valdžios Paranka neša 4% Procentą

Jūs galite pradėti su

Dvidešimts Penkiais Centais

Pirkdami Suvenytų Valstijų Thrift Stamp

Jūsų pačtorius, bankierius, arba laikraštis ir daugelis agen turų paaiškins jums apie tai, MATYKITE JUOS!

Tai yra Jūsų Priedermė! Tuomi Suėdtyst Gyvastis! Tuomi Laimes šią Karę!

Patrukimas Nužudo 7,000 Kas Metas.

Septyni tūkstančiai ypatų kas metas yra nustumami šalin — laidojimo palaidojimas būna "patrukimas" Kodėl? Todėl, kad nelaimingi nepalaidojimas, arba tik užgautas vietas — dabojo, nepaisant priezasties. Ka jus darote? Ar ir jus nepaisote savęs, devint "trus", lanka, ar kaip jus už nepavaldintumete? Geriausias "trus" yra tik retai geras, o yra tik blogas gruvančiai sienai ramstis ir negalima daugiau tikėtis, kaip tik mechanikos ramstis. Lanko spaudimas sulauko kraujo tekėjima, vien tik kaina nusilpnėjusius ramstius, kuomet tie daugiausiai reikalingia maisto.

Pet mokeslas atrado kelią ir i kekvens "trus" kenciantis yra nušviestas DAVKAI immetis savo namuose. PLAPAO būdas yra neabejotinas, mokiškiausias, logikas ir pasekmingas savęs gydymas patrukime, kurį pasaulis kada nors girdėjo.

Plapeco Paduikite, kuomet pridėta prie kūno, negali nuslinkti nuo savo vietos ir todėl ji negali įbriciti, nei sugeisti. Minkšta, kaip aksomas, lengvai vartojama, pigi. Vartojama, kuomet jus dirbate ir miegate. Nereikalinga dirbti, sagies, nei sprendžinos prie jų. Patikite, kaip uždaryti patrukimo skyelę, taip, kaip tai gamta daro, kad patrukimas neisivergtų. Pasiukite savo vardą šiadien 5 PLAPAO CO., Black 3059, St. Louis Mo., dykal išmėginimui Plapao ir gaudite reikalingus nurodantius patarimus.

Užlaikymas maisto

Užlaikymas maisto visuomet buvo kampiniu akmenu šios didelės įstaigos.

Atsargus vengimas eikvojimo buvo jo vadovaujanti žvaigždė.

Buvo tai prysakyje visokio judėjimo pagerinimui būdų sutaisymui maisto geriausios kokybės del Amerikos žmonių.

Tai yra vienintelė priezastis delko Wilsono Ženklielis yra priimtas Amerikos moterų pilnoje jo vertėje Jos žino, kad jis užtikrina joms maistą, kuris suteiks sveikatą ir prisides prie pačedumo.

This mark **WILSON & CO.** your guarantee
CHICAGO

VIETINĖS ŽINIOS.

EXTRA.

POST OFISE EXPLOZIJA.

Pereitą sėdėdą, apie 3 val. po piet, Chicago Federaliam Post-Ofise atsitiko eksplozija.

Post-ofisas randasi tarp Adams, Dearborn, Clark ir Jackson bulvarų, vidumiestyje. Apart krasos, jame randasi dar federalės Suv. Valstijų valdžios teismas ir įvairių ofisai.

Šiame name atbuvo ir garsioji Aidoblistų (I.W.W.) byla, tik ką užsibaigusi nuteisimu kalėjimui arti šimto Aidoblistų vadų (Skaityk šiam numerį) žinias iš Amerikos).

Explozija tapo padaryta matomai prie inėjimo iš Adams gatvės. Trenksmas buvo taip didelis, kad daugybė langų skersai gatvės stovinčiam Commonwealth Edison name išblyrėjo ant gatvės. Viena moteris šalinam nuo Marquette-Buildinge nuo eksplozijos trenksmo tapo pritrenkta, arklys ant gatvės užmuštas, o namų sienoje padaryta didelė skylė.

Sulyg pirmų pranešimų, sakoma, kad trys ypatos tapo užmuštos, o skaitlius sužeistų iki šiolie (sėdėdą, 4:30 p. piet) nėra dar žinomas, bet sikių kelių desimtų.

Policija ir detektyvai tuojau apsupo visą namą ir prasidėjo tyrinėjimai. Manoma, kad Post Ofisan tapo padėta bomba. Kas ją būtų galėjęs padėti—kol kas nežinia. Kadangi tik pereitą pėnųčią federalis teisėjas Landis šiuose namuose yra nuteisęs Aidoblistų vadus, tai spėjama, kad bombą pakišo arba Aidoblistai, arba jų pritarėjai. Tyrinėjimas, be abejonės, dalykus išaiškins.

Illinojaus ex-gubernatorius lietuvių prakalbė. Pėnųčios vakare, 8 valandą, rugsejo 6 d. 1918 m., M. Meldazio svetainėje, 2242 W. 23rd Pl., bus skaitlingas lietuvių piliečių susirinkimas: žymiausias to vakaro kalbėtojas bus Hon. Richard Yates,

ex-gubernatorius valstijos. Ili-nois, kuris žada kalbėti ir apie lietuvių tautą ir Lietuvos nepri-gulmybę. Kalbėtojas atvažiuos iš Springfield, Ill., sulyg specialio pakišimo. Gerb. ex-gub-ernatorius Yates yra kandidatas ant Suvienytų Valstijų kongres-mano nuo Iliinois valstijos.

Nepamirškite! Kitos savaitės ketverge, rugsejo 12 d., visi vy-rai tarp 18 ir 45 metų, iššmus tuos, kurie budami tarp 21 ir 31 metų, jau registravosi—visi tie turės užsiregistruoti.

Vis viena, ar butum pilietis, ar nepilietis, ar aklas, ar rašas, ar koks kitoks—visi turi regis-truotis. Išpildymui blankų "Lietu-vois" ofisas bus atidarytas t. dieną.

IR DAR NEPAMIRSKITE ŠITO: VISI LIETUVIAI PA-DUOKITE SAVO PRAVAR-DES TEISINGAI—LIETUVIŠ-KAI.

Kariška paroda. Pereitą pa-nedėlį Grant Parke, vidumiestyje atsidarė kariškoji paroda. Blo-gas, lietingas oras šiomis dienomis labai trukdo parodos lanky-mą. Paroda yra nepaprastai žin-geidi ir kiekvienam—dideliam, ai-mažam—ją verta pamatyti.

Lietuvių Diena parodoj bus rugsejo 15 d.

Mūsų kareiviai. Pranas Bag-džiūnas, brolis Jono Bagdžiūno, West Park komisijonieriaus, gy-venusi su savo motina ant Bridgeporto, prie 3343 S. Union Ave., iškelia šiomis dienomis į Francuziją, kaip mechanikas kariūmenė.

Kazimieras Bagdžiūnas jau nuo sausio mėnesio tarnauja lai-vyne, Great Lake Station ir pa-sekmingai išdavė du egzaminus ant 3-čios ir antros klasos "Yeo-man." Netolimoj ateityj jis ža-da imti egzaminus ant laivyno aficiero rangos. Gero laimikio!

"Lietuvos Ukininko" Draugija susilaukė šiuosmet 12 metų su-kaktuvių. Iš tos priežasties ren-gia didelės prakalbas, kurios at-

sibus rugsejo 22 d. Meldazio sve-tainėje.

Šita draugija yra viena iš pra-gilniausių tautiškų Chicago drau-gijų.

—Jonas Janulevičius, žinomas tarp Chicago lietuviškų draugi-jų veikėjas, šiomis dienomis lau-kia antros iš eilės operacijos. Pirmą operaciją jam padaryta išėmimui "appendicitis" (aklo-sios žarnos); dabar pasirodė rei-kalas išimti dar kitą didelį skau-dulį viduriuose.

Ligonis, kaip pranešama, gerai laikosi.

JOSEPH A. AMBROSIOUS
LIETUVIŠKAS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. Washington Street
Room 1008-1009, Tel. Central 2579
3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

ADOMAS JUODASIS.

Apseruojusią šakelę
silpnos šakos gelia:
nusimūnusi berželi
nieks paguost negali.

Jis retas šakas muleido
Eg skausmingo mano veido
ir tik staudžia slėpiniai,
kūsdai su vėju.
—Ko liudi tu? ko sustingai?
—Aš jo klausiu, spėjau:

—Ar gūkiojimas suvijo aido
tavo balsą širdį baido?
Vakary šakelę trankos,
tai girdžiu, berželi;
tik mirties permažos rankos:
ji užgnauš negali

šventą amžių svajonė
laikom ją aukštai iškėlė!
Bet muleistos beržo šakos
netiki paguodai,
ir, lyg seno kurčios bakos,
meldžias žemei juodai.

MUSŲ TRIS G.

Gerumas, gražumas, gardumas yra trys G, kurie padaro Trine-rio Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksirą nepalankiamu vaistui vi-suose vidurių kėblumuose, ka-biausiai užkietėjime, nevirškin-i-me, galvos skaudėjime, migre-niujė, išputime vidurių, nerviš-kume, bemiegėje ir abelname silpnume ir t.t. Išdirbystės ge-rumas ir didelis gražumas pada-ro šį vaistą taip veikliu, kaip ga-lima ir puikiausį gardumą pa-daro jį maloniui net ir silpniau-siems viduriams. Jo gerumas turi but permatytas, kuomet per-kama ką nors, bet labiausiai ku-omet perkama vaistą dėl vidurių netvarkumų. Tamsta privalai rei-kalaut Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiro, nes ge-rumas yra jo pamatas. Aptieko-se \$1.10

Atsitikime reumatizmo, neural-gijos, strėnų gelimo, išsinerimo, tinimo ir t.t. Nemėgink ban-dyti, bet tuojau reikalauk nuo savo aptiekoriaus Trinerio Lin-i-mento. Tamsta neiko geresnio negali gauti. Aptiekose 35 ir 65 centai, per krasą 45 ir 75 cen-tai. Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.—Apgarsinimas.

Prie išsinarinimo ir išplovimui

Tuoju įrink Dr. Richter's
PAIN-EXPELLER
Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letu-nykų numylėtas naminis budas
Tikras tikslai su pažymėta marke
"IKARA"
35c. ir 65c. butelukas visose aptiekose arba atsidai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAI
Mes neesame bankieriai, bet mes garantuojame Tamstai sučė-dymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikiniams padome ant orderio naujus slutus ir over-kotus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus slutus ir overkotus parduoda-me po \$5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas košulės nuo \$1.00 ir brangiau. Vaikų slutai \$2.50 iki \$7.50. Škrynios ir valysai.
S. GORDON
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Štoras atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nėdėdieniais—iki 9 val. vakare.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvio Gydytojas ir Chirurgas
225 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specialiai gydo limpančias, užsisėdėjusias ir paslaptingas vyrų ligas

Ką Reikia Išrasti

JAUGU norite žinoti, ką iš-rasti ir koki išradimai gali būti reikalingi, tai pasyk reikalaujamas mūsų Lietu-viškoje kalboje knygtę P. v. "LIETUVISKAS ISRADE-JAS" kurią kiekvienam iš-siunčiame "DYKAI" ir ji jums parodys ką ISRASAI. KAI KAIP GAUTI PATENTĄ ir KAI KAIP PARDUOTI.
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.
256 Broadway (LA) New York, N. Y.

Dr. K. Drangells Dentistas

3261 So. Halsted Street
Phone Draver 5052
Chicago

F.P. BRADCHULIS

LAWYER
Lietuvio Advokatas
30 W. Monroe St. Cor. Clark
Room 1207
Telephone Central 220
Jyv:G3112 Halsted St. arti 31.St
Phone Yards 2390 Chicago, Ill.

Koncertinų Išdirbyste

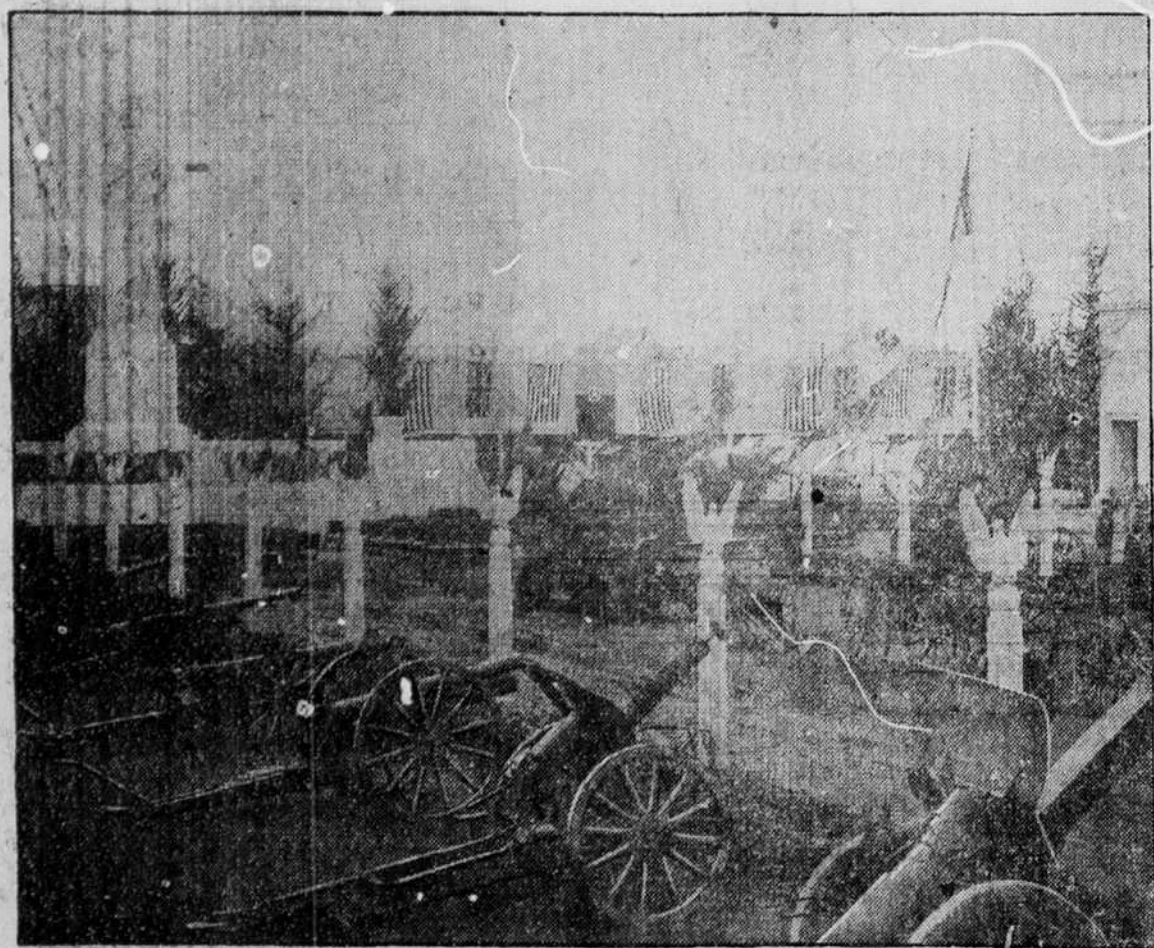
Pearl Queen Koncertina
Nemokėk Pinigus Bereikalo
Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip ne-gausi. Mašinėlių laiškamis drukuoti ir ofiso dar-bams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gra-mafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriau-sių Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakan-čiai. Kurie prisiųs trijų centų krasą-ženklį gaus kataliogą veltui.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

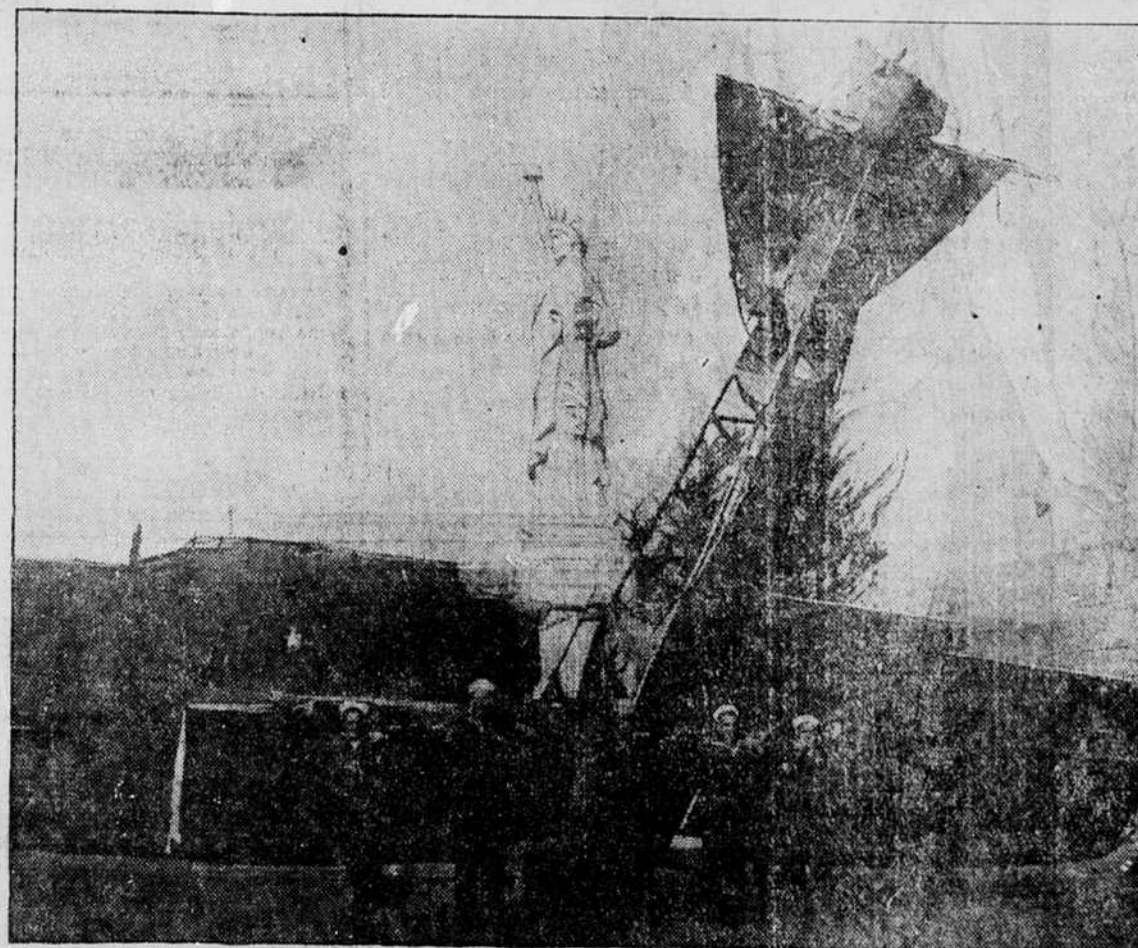
4632 So. Ashland Ave. : : Chicago, Ill. : : Telephone Draver 7309

SUVIENYTU VALSTIJU

KARIŠKA PARODA

Grant
Parke
Chicago
Rugsejo
2
iki
15

ATEIKITE IR PAMATYKITE KAIP MODERNIŠKAS KARES GYVENIMAS ATRODO

Pamatykite vėliausius karės įrankius, machine guns, tankus, orlaivius, bombas, gazo maskas, kanuoles ir tt. Yra daug karės įrankių paintų, zepelinų, "Berthas", žalmų, geležinių kryžių ir kitokių įdomių dalykų.

Nedėlioje, Rugsejo 15, bus LIETUVIŲ DIENA

Padarykite savo plenus iškalno, kad visi galėtumėt atsilankyti ant šios dienos. Atsi-minkite, kad ši diena yra mums lietuviams paskirta, todėl neatsilikime nuo kitų tautų ir visi skaitlingai atsilankykime. TIKIETAI YRA 50c YPATAI.

ŠI VIETA YRA PAAUKAUTA
LITHUANIAN PUBLISHING CO., 814 W. 33rd ST., CHICAGO, ILL.

LIETUVA

LAISVA IR NEPRIGULMINGA – DABAR ARBA NIEKADOS

1892

1917

PRANESIMAS.

"Lietuvos" Dienraščio Bendrovė jau turi per 900 šerininų. Davarykim iki 1000 ir turėsime didžiąsą armiją, kokios jokis lietuvių dienraštis, nei jokia kita bendrovė neturi.

Dienraščio kapitalas jau užtikrintas. Dienraštis pradės eiti, kaip tik spėsime suorganizuoti ir prirengti visus kitus dalykus.

Šėrus dar siųskit. Kodėl? Apie tai skaitykit "Dienraščio Reikalų" skyriuje, ant 1-mo puslapio.

Tai, zai, skaitykit svarbų pranešimą Dienraščio skyriuje!

